

HOLSTEIN MAGAZIN

XXX. ÉVFOLYAM 6. SZÁM
2022/6

DeLaval BCS

testkondíció pontozó kamera

Teljesen automatikus működés, verhetetlen pontosság

A BCS testkondíció pontozó kamera hagyományos fejőházakba vagy VMS fejőrobotokra szerelve egyaránt számos előnyt biztosít:

- Minden tehén napi többszöri automatikus testkondíció vizsgálata
- Pontos és megbízható online pontozási rendszer
- Az állatok számára megszűnik a manuális testkondíció vizsgálat okozta stressz
- A testkondíció pontszámok automatikusan bekerülnek a DelPro FarmManager programba, így azok könnyen nyomon követhetők akár állomány- vagy csoportszinten és az egyes tehenekre vetítve
- Automatikusan jól használható kimutatások készülnek a testkondíció pontszámok és más adatok (tejtermelés, aktivitás, súly, takarmányozás) kombinálásával
- Javul a takarmányozás hatékonysága
- Nő a tejhozam
- Javul az állategészség és a vemhesülés: csökken a nem megfelelő testkondícióból adódó szaporodási problémák száma

www.delaval.com/hu

 DeLaval

XXX. ÉVF. 6. SZÁM

A HOLSTEIN-FRÍZ TENYÉSZTŐK
EGYESÜLETÉNEK KIADVÁNYA

EGYESÜLETI ÉLET

Évzáró gondolatok
Bognár László..... 4

A vörös világ nagyjai
„Megérkezett” a világ jelenlegi
legszebb vörös holstein-fríz
egyede?!
Sebők Tamás..... 10

Az A2 tej egyik hazai fellekvára
Dunatáj Mg. Kft., Dömsöd
Sebők Tamás..... 14

Területi hírek..... 18

HAZAI SZERZŐINK

Tejtermelő országok: Új-Zéland
Dr. Borbély Csaba 26

Miért fontos a foszfor a tejelő
szarvasmarhák számára?
Marco Hoekstra 32

Eurotier – 100% agrárszakma
Wellesz Tibor 34

A fejőrobot wellness a teheneknek
Faludi Gergely..... 36

A kolosztrum hatása
az újszülött borjak fejlődésére
M.E. Van Amburgh and D. J. Lopez 38

HOLSTEIN MAGAZIN

HOLSTEIN-FRÍZ TENYÉSZTŐK EGYESÜLETE | HUNGARIAN HOLSTEIN ASSOCIATION

Kiadó és szerkesztőség:
Holstein-fríz Tenyésztők Egyesülete
1134 Budapest, Lóportár u. 16.

Tel.: (+36-1) 412-5050, 412-5051
Fax: (+36-1) 412-5052

Internet: www.holstein.hu
E-mail: iroda@holstein.hu

Felelős kiadó:
Bognár László, ügyvezető igazgató, HFTE

Főszerkesztő: Dr. Györkös István

Felelős szerkesztő: (szakmai lektor, reklám)
Sztakó István

A lapban megjelent cikkek tartal-
máért a szerzők vállalnak szemé-
lyes felelősséget. A szerkesztőség
fenntartja a jogot, hogy a cikkeket
szerkesztve közölje, s azok tartal-
mával nem feltétlenül ért egyet.
A hirdetések tartalmáért a meg-
rendelő felel.

Nyomdai előkészítés: Jósa Tamás

Nyomda: E-Print Magyarország Zrt.

ISSN 1587-8120

Készült 1100 példányban

XXX. ÉVFOLYAM 6. SZÁM
2022/6

ÉVZÁRÓ GONDOLATOK

Bognár László
ügyvezető igazgató, HFTE

A múltó évre, 2022-re bizonyára a meglepetések, a váratlan fordulatok éveként fogunk majd emlékezni. Szinte felsorolni is nehéz, hogy hány olyan esemény történt, amely nemcsak szűkebb mezsgyéinkre, a mezőgazdaságra volt jelentős, de úgy is fogalmazhatnánk, drámai hatással, hanem alapjaiban rendezte át globális világunkat, amely talán már soha nem lesz olyan, mily amilyennek előtte ismertük. Ez talán néhány vonatkozásában nem baj, de bizonyára lesznek azonban hiányzó elemek is. Vegyük sorra néhányat a sikerek és a nehézségek közül.

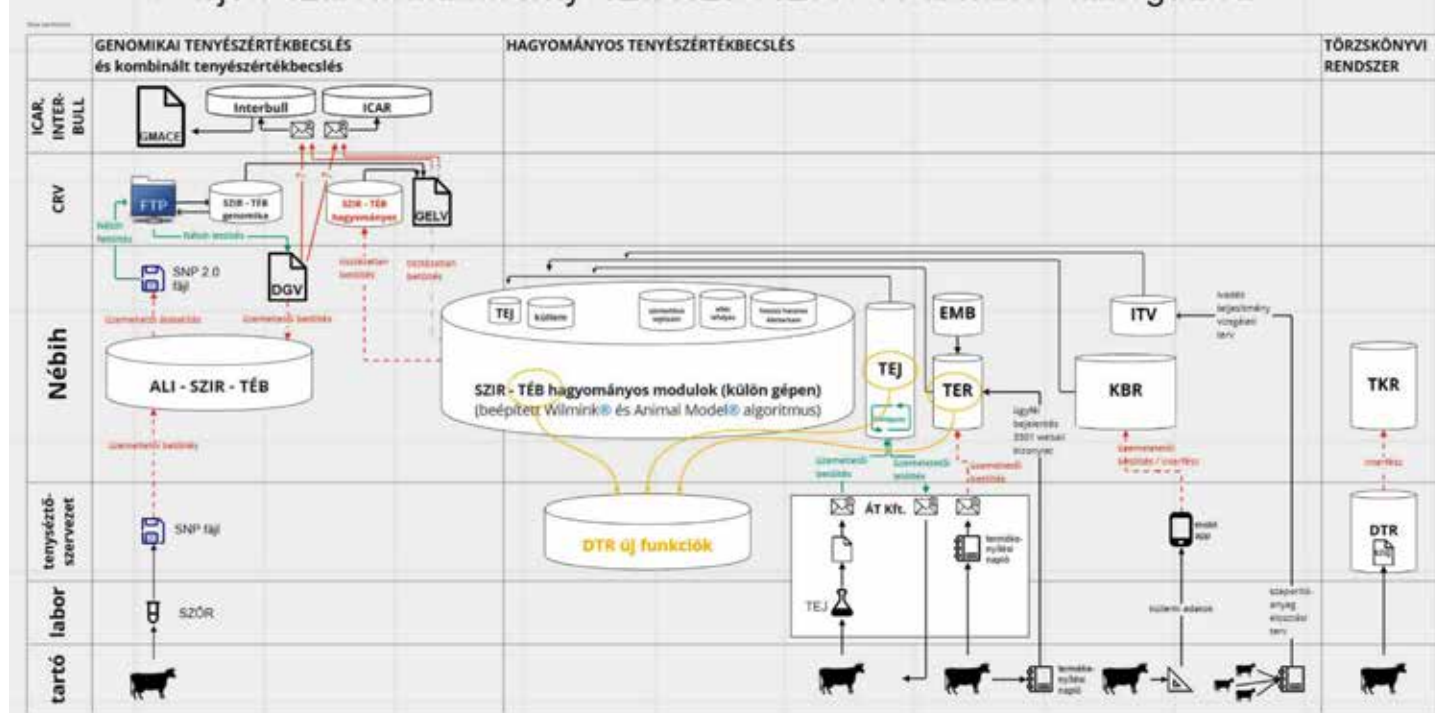
A NÉBIH állattenyésztési adatbázisait üzemeltető informatikai szolgáltató váltása komoly, a mai napig megoldásra váró problémákat okozott. Ez kétségtelen tény, amelynek következtében Egyesületünk és a többi érintett — márpedig így, vagy úgy valamennyi tenyésztőszervezet az — igen jelentős veszteségeket szenvedett el. Itt és most is szeretném rögzíteni, hogy mi nem egyfajta múltbáregedésben és nosztalgizálásban leledzünk. Számunkra egy dolog fontos: a nemzetközi tenyésztési/adatszolgáltatási és együttműködési területeken hosszú évtizedek alatt, kemény munkával kialakított regionális vezető pozíciókat megőrizzük. Ennek áldásos hatásait a tenyészállat- és technológia/know-how exportunk virágzó sikerein keresztül a magyar tenyésztők, termelők számára megőrizzük, és gyarapítsuk az ebből származó hasznot, jövedelmet.

Ha viszont most egy pillantást vetünk a „veszteségszámlálónkra”, akkor ott elképesztő összeget láthatunk. Egyesületünk (HFTE), társegyesületeink (MTE, KTFTE, illetve az ÁT Kft.) tenyésztő tagságát eddig kiszolgáló informatikai rendszer laktációs számításokért felelős és azt kezelő/irányító moduljainak teljes kiemelése és integrálása a saját, korábban már több területen is bizonyító és a válságos időben is megbízható csataménként teljesítő DTR rendszerünkbe közel 150 millió forintba kerül.

Ennek elméleti és gyakorlati beüzemelését, tesztelését követően lefuttathatók az éles 2021. évi országos laktációzárások, majd a 2022. év göngyölt laktációs zárásai, a havi adatok, előállíthatók az egyedilapok állományai.

Amikor ezeket sikerrel abszolváltuk, akkor ezekre építkezve tenyészértékbecslési futtatásokat kell végeznünk. Ezek eredményeit a 2023. évi nemzetközi (INTERBULL) teszteken ellenőrizve hivatalossá válhatnak. Ennek költségvonzata kalkulációink szerint a laktációs számításával vetekszik. Ehhez társul még a Tenyésztési Hatóság informatikai alapszolgáltatásának jelentősen megemelkedő költsége. További költségként jelennek meg az egyes modulok futtatásához szükséges nemzetközi tagsági (ICAR-INTERBULL), szolgáltatási (CRV) és licenstdíjak (pl. a laktációs számítás Wilmlink-formulája vagy az egyedmodell használata után fizetendő díj). Ezekre eddig az olajozottan együttműködő szervezetek befizetései és a tenyésztésszervezési támogatások nyújtottak fedezetet. Ma a fizetési kötelezettség egyre kevesebb szereplőt egyre nagyobb teherrel sújt... és mindezek végén még csak a startvonalhoz tudunk ismét felállni, miközben hatalmas felesleges kitérőt tettünk, irdatlan összegekért. Késerves az örömmünk, hiszen lehetett volna ez másként is, de legalább elmondható, hogy az akut probléma kezelése mellett — amely leginkább abban csúcsozott ki, hogy az alapvető szolgáltatásaink egy pillanatra sem állhattak/álltak le — egy olyan új, ütésálló, megbízható rendszert építünk ki, amely hosszú évtizedekig képes lesz majd ellátni feladatát, vagyis hasznos és fontos adatokkal látni el a tenyésztésszervezés valamennyi szereplőjét, elsősorban a tenyésztőket, állattartókat, de ugyanígy az iparág szolgáltatói táborát (ÁT Kft., szaporítóanyagkereskedők, párosító szakemberek) és nem utolsósorban az élelmiszerlánc biztosításáért felelős hatóságot is.

A tejelő szarvasmarha tenyésztésszervezése és annak IT támogatása

Ahhoz azonban, hogy egy ilyen új rendszer elkészüljön, hozzáértő informatikai csapatnak kell a fejlesztéseket/üzemeltetést végeznie, miközben a megdermedt és téltlenségre kárthatott korábbi rendszerbe a központi adatbázisból származó adatokkal, mintegy vérátömlesztéssel életet kell lehelni. Ez a rész sem egyszerű, mert az adatok felett most másik szereplők őrkdnek és a fizikai elhatárolódáson túl nagyon sok munkánkat és energiánkat emésztette fel az érdekelt felek konstruktív megoldások irányába terelgetése. Ma már szerencsére ebben az ígéretes állapotban zajlanak a feladat mielőbbi megoldására összehívott hatékony értekezletek. Csak úgy repkednek ilyenkor az adatbáziskezelés terminus technicusai... és persze néha elkerülhetetlenül tanúi lehetünk egy-egy verbális csörtének. Ilyenkor azonban mindig a fülemben cseng a régi bölcsesség: „ha szereted a virslit, ne akard megnézni, hogyan készül”. Itt ez elkerülhetetlen, hiszen egy a közös cél: mielőbb visszaállítani az egyes részegységek működési funkcióit, az időközben bekerült adatok ellenőrzését követően a funkciók tesztelése, majd a kedvező eredmények után a laktációs számítás, majd a tenyésztértékbécslés adatainak közzlése, nemzetközi tesztjének sikeres abszolválása és ismételt bekapcsolódás a nemzetközi szakmai vérkeringésbe.

HUNGENOM — stabilan, megbízhatóan működik

Korábban elkészült fejlesztéseink, a „multibreed” vagyis több fajta adatait kezelő tenyésztési rendszerünk (DTR), illetve a HUNGENOM genotipizálást és nemzetközi genomikai tenyésztértékbécslést biztosító projektünk megbízható működésének eredményeként a hazai tenyésztés területén bekövetkező károk hatásait legalább mérsékelni tudtuk, tudjuk egészen addig, ameddig az alaprendszerek információszolgáltatása helyre nem áll. A CRV – Van Haeringen Laboratory és a HFTE közötti együttműködés kiterjesztése ismét csak szerencsés véletlennek látszódik kívülről, de nagyon sok munkánk és tárgyalásunk eredményeként állt fel az új szolgáltatási csatorna, amely egy munkafolyamatba (workflow) terelte az egyes részfeladatok ellátását. Ez nem csak egyszerűbbé, hanem egyben jóval költséghatékonyabbá is tette a rendszer üzemeltetését, és ez a jelen körülmények perspektívájából visszatekintve akár a program létezésének vagy leállításának drámai dilemmáját is felvethette volna. Gondoljunk csak az elszabadult inflációra, a forint/dollár/euro átváltási viszonyaira. A külföldön végzett laborvizsgálatok euroban számlázott költségeit egész egyszerűen

nem tudtuk volna rentábilisan kigazdálkodni, hiszen a 30% feletti árfolyamnövekedés ilyen mintaszámok mellett 30-40 millió forint költségtöbbletet okozott volna. A vizsgálati darabszámok örvendően növekednek és a kedvező kondíciók igénybevételéhez kikötött minimálisan elvárt sarokszámokat jelentősen meghaladtuk. December hónap elején több mint 13.000 egyed biológiai mintáit küldtük ki genomelemzésre ebben az évben és a teljes vizsgálati nagyságrend közelíti az 50.000 egyedet. Időközben a labortechnika és az analitikai platform fejlődésének következtében egyre több új genetikai tulajdonságot tudunk feltüntetni az adatközlő egyedi lapokon, és természetesen mondanom sem kell, továbbra is az alapszolgáltatás részeként, térítésmentesen. Néhány ezek közül a genetikai terheltségekről, hordozó vagy mentes státuszról, míg mások például az egyes tejfehérjék értékes altípusainak (A2/A2) termelését kódoló gének jelenlétéről nyújt tájékoztatást. A tudatos tenyésztési döntések objektív megalapozásához ezek az információk rendkívül hasznosak.

Hibalisták – a javítás lehetőségével

A HUNGENOM rendszer finomhangolása lehetővé tette számunkra, hogy a világ egyik legszélesebb genetikai adatbázisához kapcsolódva a hazai tenyésztésben használt tenyész bikák és vérvonalak genetikai ujjlenyomatait arra is felhasználhassuk, hogy a téves azonosításból, illetve a származásellenőrzési vizsgálatok során „el-lentmondást” tartalmazó pedigrék esetén ne csak a hiba tényét állapíthassuk meg, hanem a nemzetközi adatbázisban található információk segítségével a vélelmezett szülőket – legtöbbször a potenciális apát is meghatározzuk. Erre felhívjuk a mintákat beküldő tenyésztők figyelmét és a hibalisták segítségével az ENAR ügyfélszolgálat munkatársainak utasításait követve az adott egyed származása viszonylag egyszerűen javítható. Ennek rendezése a közeljövőben, amikor a genomikai értékmérők közzlése, a származásellenőrzések megerősítő eredményeinek megjelenítése a tenyészállatértékesítés minimálisan elvárható alapfeltétele lesz, sok további kellemetlenségtől óvja meg a Tisztelt Tenyésztőket. Az év végéhez közeledve abban bízunk, hogy a következő esztendő elhozza végre a békét, a nyugalmat és lehetőséget teremti az értékes alkotómunka végzésére.

Valamennyi munkatársammal azon fáradozunk, hogy értéket teremtsünk Önök számára, olyan hasznos szolgáltatásainkon keresztül, amelyek használatával közelebb kerülhetnek céljaik eléréséhez.

***A Holstein Egyesület Elnöksége,
Szakbizottsága és munkatársai nevében
boldog, békés Karácsonyi Ünnepeket
és sikeres Boldog Új Esztendőt
kívánunk Önnek!***

Péter, 1907

Beismerem, hogy ez furcsa cím, de valahogy a tollam alá jött, szinte magától, hát nem is bántom; csak megjegyzem még, hogy Péter a barátom volt, s az esemény 1907-ben történt. Nem órák alatt persze, nem is napok alatt, hanem pár hét alatt, és ádvent első vasárnapján kezdődött. Egy fejőszéken, amelyre fele-fele fertállyal fertünk rá, de azért kényelmesen, sőt titokzatosan, boldog magányosságban éreztük magunkat.

Az istálló kicsi volt és homályos, de állandóan langyos lucerna-, tej- és száraz trágyaszag uralkodott benne, amit együttesen nagyon szerettem; mert bár kint dermedt volt már minden ág a fákon, bent a nyár langyos melege uralkodott.

Most egy ideig csendben vártam Péter válaszát, aki nagyon okos gyerek volt, de nagyon-nagyon szegény is, és ezért végtelenül óvatos.

– Öreganyád mondta? – fordult felém.

– Persze, de apám is ott volt, meg édesanyám.

– Isten bizony?

– Isten bizony... – suttoztam, mintha ez titok lett volna.

– Mást nem mondtak? – nézett rám barátom.

– Nem, mert aztán engem kiküldtek.

– Jól van, elmegyek; meg köszönöm is, de akkor te is gyere el velem a papok erdejébe, mert mi is akarunk karácsonyfát csinálni. Ha te ott vagy, nem mer bántani engem sem az erdős. De nincs is mindig ott. Deres Laciék is megszerezték, Borsosék is... Csak korán kell menni... A kisbaltát meg kiköszörülöm. Olyan lesz, mint a beretva. Hangja se hallatszik, csak egy suttyanás, és már hozhatjuk is a karácsonyfát.

– Jó lesz – egyeztem bele, így aztán másnap – szabad csütörtök volt éppen – még sötéttel kiosontam nagyanyám szobájából, akivel nagy szeretetben, bár változó barátságban éltünk az úgynevezett küsszobában.

Hideg volt a csillagos ég alatt, amikor kiosontunk a kertek alatt a Kács alá, a rétre, és majdnem futottunk a Kács patak mellett, mert fáztunk, de túl is akartunk lenni ezen a veszedelmes vállalkozáson.

Péternek nem volt télikabátja, én meg nem hordtam, ha lehetett, így nem volt semmi akadály a poroszkálásnak, ami határozottan kimelegített bennünket.

Negyedóra alatt elhagytuk a Potyondy-malmot – ami ugyan az uraságé volt, de Potyondy bácsi örölt benne –, s azután már a nagy legelő, a Cönde határán csillogó deres patak partján futottunk, bár Péter erősen zihált.

– Kicsit talán megállnánk...

– Persze – mondtam a haloványuló csillagokra nézve, majd a Cönde gémeskútjára, de ezek sem mondtak mást, mint hogy Péter néha beteg... s ez a hajnali rohanás talán ágyba fekteti kis barátom.

– Te vagy az oka! – mondja majd apám... és még szerencsés eset, ha nem veszi le a szekrény tetejéről a mogyorópálcát...

Ekkor az erdő felől varjúkárógás hallatszott, és Péter megborzongott.

– Fázom. Ne szaladjunk, de siessünk.

Hát siettünk, bár itt már dombra mászott az út, és a túlsó oldalon előttünk volt az erdő. Sajnos, nemcsak az erdő volt előttünk, de egy hosszú sor béresszékér is, amelyeket kikerülni még gyanúsabb lett volna.

– Nem törődnek ezek velünk – biztattam Pétert és magamat is –; nem mernek ezek bennünket bántani...

És valóban ránk se néztek, de az utolsó szekér mögül kilépett egy ember, puskával a vállán. Kettőt-hármat lépett felénk, aztán levette válláról a puskát.

– Ide gyertök!

Hát mentünk...

– Ide, a lábamhoz!

Odamentünk.

– Ismeri ezeket, Józsi bátyám?... – fordult a béresgazdához, aki utána ballagott.

Az öregbéres komótosan megnézett bennünket.

– Ez a sipkás... a mestörpisti; ez meg a heptikás Puska Péter fia... árva gyerekek...

A szekerek kerékpattogása már távolodóban hallatszott, s az erdőőr maga elé intette Pétert. Fagyos kis kezéből kirántotta a baltát, és a másik kezével úgy pofon vágta Pétert, hogy majdnem hanyatt esett.

– Balta! – ordította. – Huszonhat szép, fiatal fenyőnk odavan... – És elindult felém is, de valamit megláthatott rajtam; valami eszméletlen gyűlölet rándított össze, és ha ez az ember, aki Pétert megütötte, még egyet lép – egy életem, egy halálom, de én hasba rúgom...

Az erdőőr megállt. Nézett egy darabig, mintha a nekem szánt pofon következményein gondolkozott volna, aztán akkorát ordított, hogy a varjak visszakárogtak az erdőből.

– Takarodjatok!

Péter úgy ugrott, mintha megint megütötték volna, s ez a mozdulat magával rántott engem is. Félóra múlva már Péterék istállójában ültünk összebújva, szomorúan, alélt szénaszagban, s amikor végre felszáradtak kis barátom könnyei, megszólalt.

– Egyszer majd megölöm... – mondta –, a karácsonyfa végett meg szólok anyámnak.

*

Másnap már nevettünk az eseten.

– Nem fáj az arcod? – kérdeztem...

– Egy cseppet sem. Anyám nem is tudja... de a fát megígérte...

Így múltak a téli napok egyenként, s amikor egyszer csodálatos, csillagos ragyogásával szállt le az est, ez már karácsony estéje volt. Hozzánk megérkeztek a vendégek is – nagybátyámék –, és mi Péterrel együtt ünnepi hangulatban hallgattuk a borszagú, hangos beszédet, edénycsörömpölést, és nagyokat nyeltünk a beszivárgó sülték ünnepszagából. Aztán kolompolni kezdett a sárgaréz mozsártörő, és Margit, aki úgy szerette, ha Krédlinek szólítjuk, kinyitotta az ajtót, és izgatottan törölte meg hófehér kötényét.

– Maguk menjenek elül...

Így aztán elül mentünk, mögöttünk Margit is izgatottan, s egy lépcsőn leléptünk a kisszobába, amely bolthajtásos volt, mint a pince, mert a ház barátkolostor volt valamikor, s ebben a szobában őrizték irattárukat.

Ez volt az úgynevezett “Sötét szoba”, amely azonban most a legvilágosabb volt az egész házban.

Elénekeltek a “Mennyből az angyal”-t, s ezután pár pillanatra csend lett. Csak a gyertyák sercegetek, a csillagszórók szikráztak az ölelések, csókok, kézcsókok zűrzavarában.

Aztán az ajándékok kiosztása.

Első volt Margit, azaz Krédli, második Péter, a harmadik én.

– Vigyétek az ajándékokat a nagymama szobájába.

Így aztán kivittük az ajándékokat a kisszobába, és egyelőre nem tudtunk velük mit kezdeni, mert nagybátyánk jóvoltából is, nagymama egész ágyát elborították. Péternek csillogott a szeme, s arca szinte lázasan volt piros.

– Istenem... Istenem... – suttogta, ha ezt édesanyám látná...

– Ne számárkodj, Péter! Belerakunk mindent egy kosárba, és átvisszük édesanyádhoz.

A magam játékaival nem is törődtem, mert Péter öröme volt a legnagyobb öröm, és főleg, hogy Rozi néni – aki többnyire szótlan és szomorú volt – talán még nevet is ezen a békétől, örömtől és ragyogástól teljes késő délutánon.

Csak apám aggályoskodott.

– Úgy néz ki, fiam, hogy még attól a szegény beteg asszonytól is köszönetet várnál...

Majdnem elsírtam magam.

– Én? Hiszen nem én adtam... – s anyámra néztem segítségért.

– Jó, jó – mondta apám –, csak ne felejtse el, hogy ezeket a szerény ajándékokat nem mi adjuk, hanem rajtunk keresztül a jó Isten...

– Tudom én azt... – és lesütöttem a szemem, mert bizony egy kicsit büszke is voltam, hogy Péternek és anyjának is örömet szerezhettünk.

– Hát csak menjetek – intett apám, és ezek után, teljes szülői beleegyezéssel és reszkető kézzel raktuk egy füleskosárba Péter ajándékait.

– Majd én viszem – mondta Péter, és én hagytam, bár talán szebb lett volna, ha ketten viszük...

A falu már csendes, a csend hátán egy kis köd, a köd hátán keserű venyigeszag és tészták és húсок illata. A kutyák nem ugatnak sehol, az utcán nincs egyetlen ember, s az ablakok vidám hunyorgással néznek az estébe. Péteréknél az ablakok sötétek, csak az udvar felől a konyhaablak vet valami kis fényt a pitvarba.

Péter hallgatódzik.

– Imádkozik – suttogja –, ezt jobban szeretem, mert ha nem imádkozik, akkor sír. Tudod...

– Tudom – mondom. Péter bátyját tavaly temettük, az apját tavalyelőtt. Tüdővész... és Péter is köhögős...

Tudok mindent, és barátságunk nem kis része a sajnálkozás.

Állunk az ajtóban, s amikor az ima halk mormolása elhallgat, Péter benyit a konyhába.

Benyit és belépünk, aztán csak állunk. Füstszag, savanyú kenyérszag, és mintha a szomorúságnak is valami párája lengene a szobában.

Az asztalon egy szál gyertya, s fényében szinte világít Rozi néni fehér arca. Szomorúan mosolyog, s mi csak állunk.

– Jó estét – mondjuk majdnem egyszerre, s szemem követi Rozi néni tekintetét, amint felnéz a gerendás padlás felé.

– Látja, Pistika, nekünk is van karácsonyfánk. Dermedten állok, s a szívemre könnyek hullanak.

A gerendáról egy kis tüskés kőkenyibokor lóg, mintha levéltelen, sötét lombját beletartaná egy szál gyertya reszkető, sárga fényébe. Az ágakon fehér, piros rongydarabkák és talán három szem ezüstös szaloncukor.

– Szép – suttogom. – Igazán szép... – és majdnem sírok.

– Hát csak olyan szögényös... – mondja, és én tisztán és világosan érzem, hogy urára gondol és fiára, akit tizenhat éves korában eltemetett.

Most látom csak, hogy a “karácsonyfá” alatt vaskos, kapcsos imakönyv. Keze a könyvön, s én úgy érzem, Rozi néni fehér arcát felfelé fordítva nem is a rettenetesen szegény és mégis gazdag, pántlikás kis karácsonyfára, hanem azon túl, a végtelenségbe, az Egbe néz.

MŮŮŮK!

AZ ARANY STANDARD A TŐGYÁPOLÁSBAN

Hatékony tőgybimbó-fertőtlenítés
prémium termékekkel

PRE-GOLD

UDDERgold
PLATINUM

4XLA®

Alcide
Milk gold Standard

A VÖRÖS VILÁG NAGYJAI

„MEGÉRKEZETT” A VILÁG JELENLEGI LEGSZEBB VÖRÖS HOLSTEIN-FRÍZ EGYEDE?!

Sebők Tamás
területi igazgató, HFTE

2014 volt az az év, amelyben a történelem során először ünnepelhettük a vörös holstein világ első Ex97 pontos tehénét **Blondin Redman Seisme** személyében, akinek ráadásul Ex99 pontos tőgye tovább emelte küllemének értékét. Ezt megelőzően mindössze csupán 29 Ex97 pontos tehénét regisztráltak a világban, viszont azok mind a fajta fekete színváltozatához kötődtek. Így 2014-ben Seisme a világ harmincadik, vörös színváltozatban az **első Ex97** pontos tehene lett!

Blondin Redman Seisme-t 2013-ban a Holstein International Red and White Cow of the year – az év legjobb vörös holstein tehene – címmel tüntette ki. Emellett természetesen számtalan show-siker is övezi pályafutását, köztük olyanok, mint az All-Canadian Senior Cow 2012-ben, vagy a Royal Winter Fair Supreme Champion 2013-ban.

Nyolc évet kellett várni arra, hogy idén újra felbukkanjon az Ex97 pont egy olyan vörös holstein neve mellett, akinek szintén egy Ex99 pontos tőgy segítette pontjai „egekbe törését”. **2022 új „vörös csillaga” így Highcroft Absolute Lily-Red (Apples Absolute-Red×Ridge Lil-Red)** lett, aki természetesen nem ismeretlen a holstein tenyésztők világában, hiszen számtalan nagydíj kötődik már az ő nevéhez is. Ezek közül talán a legértékesebb a 2018-as Word Dairy Expon szerzett Reserve Champion díj, ahol egy évvel később már Grand Champion teheneként ünneplhetett.

A Highcroft Holsteins által tenyésztett Lily-red egy 10 generációra visszavezethető Excellent/Very good tehénből áll – Tre Triple Threat Lulu Ex96-ból indul – tehéncsalád jelenlegi „koronája”.

Borjúkorában mindössze 1600 dollárért cserélt gazdát, majd élete hajnalán dajkatehénként dolgozott. Négy évesen került először ringbe... és innen indult egy olyan karrier, amely már a történelem része!

Tulajdonosának állítása szerint annak ellenére, hogy néha képes kissé makacs és rakoncátlan oldalát is megvillantani, minden tejtermelő álma egy ilyen tehénnel

dolgozni, legyen szó kiállításokról vagy a szürke hétköznapiokról. Szinte minden évben új laktációt kezd, jelenleg, kilenc évesen is közel 70 kg tejet termel naponta!

Lily-Red otthon,

...és a ringben.

(fotók: Caitlin Rohe Eaton, Guillaume Moy Photographies ©)

A két tengerentúli nagygálya mellett az európai kontinens eddigi leghíresebb Ex97 pontos vörös holstein-fríz egyede (Ex97 pontos tőgygel) a kétszeres Európa bajnok – Freiburg 2013 és Colmar 2016 - **Suard-red Jordan Irene** (J Bob Jordan Red) volt. Érdekesség, hogy kimagasló pontját közel 14 évesen kapta és ő volt a Swiss Red Herdbook első 97 pontos vörös holstein egyede! (A Swiss Herdbook másik nagy neve Decrausaz Iron O'Calibra, aki a másik Ex97 pontos tehénük, és szintén Európa bajnok volt, illetve Svájc történetének egyik leghíresebb tehene, családalapítója). Irene a Holstein International által szervezett „Minden idők vörös világajnoka” címének második helyezettje lett. Erről a díjról az olvasók mellett egy három fős bírói testület döntött. A bírói döntések alapján a győztes Irene lett volna, a második helyen **KHW Regiment Apple Ex 96** (USA), a harmadik helyen pedig a cikk elején már említett **Blondin**

Redman Seisme Ex 97 (USA & Can) szerepelt. Az olvasói szavazatok viszont a sorrendet az első két helyet felcserélve 42,7 % vs 34,7 %-al Apple-t helyezték az első helyre. A szabályok értelmében, egy ilyen „döntetlen” helyzetben az olvasói szavazatok a döntenek, így került Irene „csak” a második helyre.

Egy hihetetlen karrier után Irene idén tavasszal 114.223 kg tej megtermelése után (4,86% zsír, 3,13 fehérje) 18 évesen fejezte be földi pályafutását. Számtalan embriómosásnak köszönhetően mind nőivarban, mind hímivarban kiváló tenyészállatok – pl. Red Impulse (apa: Alchemy) – viszik tovább értékes vérvonalát. A Schargo fivérek 100 állatból álló tenyészetének mintegy harmada Irene leszármazottja, már az ötödik generációval dolgoznak együtt!

Irene közel a győzelemhez Colmarban az Európa bajnokságon...

...és ettől a pillanattól Európa bajnokként a ringben!! (A bíró Markus Gerben, Irene felvezetője Thomas Ender. Meghívásunkat elfogadva mindketten jártak már bíróként a hódmezővásárhelyi ringben a Nemzeti Show-nkon!) (fotó: Bullvine)

A hivatalos fotón. A két Európa bajnoki cím mellett szintén két alkalommal, 2016-ban és 2019-ben is elnyerte a Holstein International „Év legjobb vörös holstein tehene” címet!

Végül, de nem utolsó sorban nézzük a már említett Holstein International olvasóinak döntése alapján a világ valaha volt legszebb vörös tehénét, **KHW Regiment Apple Red-ET**, (Ex96) (Carussel Regiment Red×Regancrest Elton Durham)

A nagydíjas Apple klón (foto: Bullvine)

Érdekesség, hogy a tehén egyik legnagyobb sikere a 2013-as Word Dairy Expo Reserve Grand Champion díja volt, ahol a Nagydíjat a saját klónja vitte el az orra elől, míg a Honorable Mention – harmadik helyezett – díjat egyik lánya érdemelte ki! A 250 vörös holstein egyedet felvonultató versenyen az Apple „családi sikere” egy szinte megismételhetetlen esemény. A három, szinte teljesen egyforma tehén, a közönség legnagyobb megelégedésére uralta a híres ringet 2013-ban!

A Reserve Champion, Apple-Red (foto: Bullvine)

...és a harmadik helyezett Apple lánya, Candy Apple-Red-ET! (foto: Bullvine)

Apple a kiváló küllemével elért sikereit nemcsak a ringben, hanem az istállóban is kamatoztatni tudta. 4 laktáció alatt több mint 72.000 kg tejet termelt, 4,8 % zsír és 3,8% fehérje beltartalommal.

Legyen szó tehát bármelyik fenti családalapítóról, akik küllemi szempontból „kilógnak a sorból” kiválóan bizonyítottak az élet minden oldalán. Egyre terebélyesedő családfájuk sokáig nem engedi, hogy elfeledjük őket, sőt, az egyre szélesedő koronának, kitűnő eredményeket elérő lányaiknak, fiaiknak köszönhetően sokáig részét képezik még a modern holstein tenyészetekben felbukkanó legsikeresebb vérvonalaknak is!

TELJES KÖRŰ ELLÁTÁS ÁLLATTARTÓ TELEPEK RÉSZÉRE, TERÍTŐJÁRATOS SZOLGÁLTATÁSSAL.

Telepellátó Kft. - A biztos választás!

telepellato@telepellatokft.hu Hatvan, Nádasdy T. u. 9. fsz. 1.

+36 37 740 680 | +36 30 507 1941

www.telepellatokft.hu

telepellatokft

Telepellátó Kft.

AZ ÜNNEPI IDŐSZAKRA

**KEDVES PARTNEREINK!
KÖSZÖNJÜK, HOGY 2022-BEN IS
MEGTISZTELTEK MINKET BIZALMUKKAL!
ÁLDOTT, BÉKÉS, BOLDOG KARÁCSONYT
KÍVÁNUNK ÖNÖKNEK ÉS CSALÁDJUKNAK!**

**MEGÚJULT
TERMÉKPALETTÁVAL
ÉS TEVÉKENYSÉGI
KÖRREL BŐVÜLVÉ
KÍVÁNUNK
SIKEREKBEN GAZDAG
ÚJ ESZTENDŐT!**

Részletekért látogassanak el weboldalunkra és online felületeinkre,
vagy érdeklődjenek a megadott elérhetőségeken!

*A hely, ahová
minden tehén
be akar jutni.*

POWERROBOT
Club

OPEN 24 HRS

PoweRobot:

fejőrobotra optimalizált, egyedi
takarmányozási programok a Cargilltól

Cargill®

Cargill Takarmány Zrt.
1134 Budapest, Váci út 37., Telefon: +36-1/236-4500
E-mail: vevoszolgalat@cargill.com

© 2019 Cargill, Incorporated. All Rights Reserved.

AZ A2 TEJ EGYIK HAZAI FELLEGVÁRA DUNATÁJ MG. KFT., DÖMSÖD

Sebők Tamás
területi igazgató, HFTE és az EHRC küllemi munkacsoportjának vezetője

A „gyémánt kibányászva, megcsiszolva, már csak a piacra vár!”

Sebők Tamás: A Tejgazdasági szemle júliusi számában olvashattunk egy hosszabb cikket a **Dunatáj Mg. Kft.**-ről, ahol **Bak Andrásnak** a Kft. ágazatvezetőjének köszönhetően átfogó képet kaphattunk a tenyésztet tevékenységéről a kezdetektől napjainkig, ahol – talán fogalmazhatok így – az elmúlt 6 év hozta az igazi áttörést, ezen évek alatt sikerült a 8300 kg-ról 12.000 kg fölé emelni a tejtermelést. Ez az eredmény a telepi menedzsment „négyesfogatának”, a takarmányozás, az üszőnevelés, a tehénkomfort és a tenyészbikák speciális kiválasztásának eredményeként realizálódhatott. Mivel az említett időszakban küllemi bírálóként rendszeres látogatója voltam a tenyésztetnek, tudom, hogy a fent említett területeken nincs kompromisszum, mindig a maximum a cél, persze a környezet és a körülmények adta lehetőségek között.

Bak András, a Dunatáj Kft. ágazatvezetője. Az iroda falán elhelyezett minősítő tábla jelzi az érkezőknek a tenyésztetben végzett minőségi tenyésztői munkát.

Bak András: Igen a tehénkomfort tekintetében a telepi adottságokból kell kihozni a maximumot. El kell fogadnunk, hogy nem a legmodernebb, egylégterű istállókkal tudunk dolgozni. Ezeket drasztikusan átalakítani már technikailag nem lehet, így csak az új istálló építése jöhetne szóba. Ez rengeteg pénzt, óriási befektetést jelentene, amely ekkora állatlétszám mellett, a jelenlegi, kiszámíthatatlan gazdasági körülmények között szinte egy lehetetlen küldetés.

Ráadásul egy állandó nyomasztó teherrel a vállunkon kell dolgoznunk azon, hogy legalább „nullára” kihozzuk az eredményeket, és hosszú éveken át fizessük vissza a beruházás költségeit. Mi inkább arra koncentrálnunk, hogy a jelenlegi létszámmal, a tartási körülményeink lehetőségeit maximálisan kihasználva egy első osztályú genetikával rendelkező állománnyal valósítsuk meg elvárásainkat.

S.T.: A takarmányozás és a bikaválasztás viszont már mind a köré a kérdéskör köré épül fel, amely különlegessé teszi a telepet. Az elsődleges tenyészcélok között szerepel ugyanis a tej minőségi paramétereinek javítása mellett az Omega3-mal „dúsított” A2 tej termelése, amely most elsődleges prioritást élvez a tenyésztői munka során.

B.A.: Az A2 tej termelését egyfajta küldetésnek vesszük. Hisszük azt, hogy a vásárlók széles köre igényli ezt a „rég és új típusú” tejet, amelyet tejfehérje allergiával rendelkező emberek is fogyaszthatnak. *(Több ezer évvel ezelőtt minden szarvasmarha fajta A2 genetikai anyagot hordozott, majd egy mutációnak köszönhetően jelent meg az A1-es gén és terjedt el a fajtákban. A szerk.)* A telepen is van olyan személy, aki „alávetette magát” egy önkéntes tesztnek, és a diagnosztizált, erős tejallergiája ellenére minden mellékhatás nélkül fogyaszthatja az A2 tejt.

A bikák szelektálása is évek óta az A2A2 szűrővel indul, és minden más, hozzáteszem preferált és fontos tulajdonságok, mint pl. a tej beltartalom, küllem tekintetében elsősorban a tőgyalakulás stb. ez után következik csak. Ennek a szelekciónak köszönhetően nagy lépésekkel lehet haladni azon cél irányába, hogy az állományunk 100%-a A2 tej termelésére legyen képes. Szerencsére az A2A2-es bikák köre úgy látom egyre szélesebb, nincs szükség

kompromisszumra egyéb tulajdonságok esetében. A recesszív genetikai tulajdonságoknál eleinte a Kappa kazein BB is a szelekciós szempontok között szerepelt, azonban a Béta kazein A2A2 és Kappa kazein BB együttes találkozása a bikaparknál már olyan komoly szűkülést eredményezett, amelynél már kompromisszumokat kellett volna hoznunk egyéb, számunkra fontos tulajdonságok esetében. Ezért jelenleg úgy látom, hogy ennek figyelembe vétele a későbbiekben lesz csak lehetséges.

A régi technológia az új tenyésztési iránnyal jól megfér Dömsödön.

Az első tesztre a **HUNGENOM projektet** hívtuk segítségül, amelynek számtalan hasznos információja mellett, a már rutinszerűen, alapáron érkező recesszív genetikai tulajdonságoknak köszönhetően 100%-os megbízhatósággal tudtuk/tudjuk az A2-es szelekciós munkát végezni. Már a kezdetekor kedvező kép fogadott minket, hiszen 41%-ban kaptunk A2A2 béta kazeinnel rendelkező egyedeket. A jó „startnak” és a célirányos selejtezésnek, üszöladásoknak köszönhetően, mára ez a szám már 70%-ra kúszott fel. Az A2 mellett az omega-3 az az alkotórész, amellyel a minőség további növelésének lehetőségét látom, mert ez is egy plusz hozzáadott érték ahhoz, hogy egy kiemelkedő értékkel rendelkező, „igazán” egészséges, kurrens tejet állíthassunk elő.

S.T.: Ha már az Omega-3 is szóba került, a beltartalom magas szinten tartása már túlmutat a genetikán, itt már egy sajátos takarmányozást feltételezek a háttérben.

B.A.: Ha valaki ilyen speciális végerterméket szeretne elérni, annak igen, egy egyedi takarmányozási rendszert kell kialakítania. Az Omega-3 növelésével a telített-telítetlen zsírsavak arányát fordíthatjuk meg a tejben. A konvencionális takarmányozás mellett az Omega-6 szint nagyon magas, a sok erjesztett takarmánynak köszönhetően nehezen tud a telített és telítetlen zsírsav aránya egyensúlyba kerülni. Az etetett lenmagnak köszönhetően addig, amíg az Omega-3 szint megemelkedik, az Omega-6 szint visszaszorul. A rozsszenázs etetésével ez a folyamat még jobban megerősödik. Nálunk a kukoricaszilázs rovására érkezik a takarmányadagba a rozsszenázs, körülbelül napi 6-7 kg-mal. Ha jól sikerül elkészíteni – amit azért nem könnyű a gyakorlatban kivitelezni – számolhatunk egy 17-20%-os fehérjével és egy 70-80%-os emészthetőséggel is.

Az A2 és az Omega3 mellett van még két értéknövelő tényező, ami foglalkoztat minket, az egyik a GMO mentes takarmányozás, melyet 2018 óta alkalmazunk, a másik pedig az lenne, ha mindezt bio úton tudnánk megvalósítani.

GMO-mentes takarmányozás: Nem csak a végeredmény tekintetében előnyös a GMO-mentes takarmányok felhasználása, hanem a tehének szempontjából is. Mert mit is jelent számunkra a GMO? Elsősorban a szóját. Nálunk egy nagyon éles váltás történt, amikor kivezettem a szóját a takarmányadagból. Sokkal jobban, nagyobb hatékonysággal történt meg a vitaminok, ásványi anyagok, mikro-makro elemek, tápanyagok felszívó-

dása. Ekkor sok kutatásba beleástam magam ezzel a témával kapcsolatban. A szója kiválóan felszívódó fehérjetakarmány kiegészítő, de sajnos emellett a bendő belső falán lassan, fokozatosan egy vékony filmréteget alakít ki, melynek kirakódása megakadályozza azt, hogy a felszívódás teljes egészében megtörténjen, ezzel együtt a rostemsztés hatékonysága is csorbat szenved. Ha jó a rostemsztés, a takarmányainkban lévő fehérje és keményítő feltárása jóval hatékonyabban történik meg. Hiába van kiválóan emészthető, jó minőségű takarmányunk, ha azt a fenti problémának köszönhetően nem sikerül feltárni, komoly veszteségeink születnek és ez nem csak gazdasági veszteség, hanem a tehén számára is fontos anyagok „vesznek el”. Számomra ez a GMO-mentesség igazi jelentősége. Úgy hozta az élet, hogy idei évtől a növénytermesztés területén biodiverzitás irányába fordultunk.

Az áttállításunk még folyamatban van, de úgy kalkulálunk, hogy a következő évben megkaphatjuk a biominősítést. Tejünk beltartalmának egyik alappillére a **lenmag alapú takarmányozásunk** is. Itt a Blue-Blanc-Coeur szövetség által felügyelt takarmányozási programról van szó. Jelenleg két tenyészetnek van hivatalos engedélye, liszenca ezen program használatára Magyarországon. A programot negyedévente szigorú elvek alapján, Franciaországból érkezett szakembergárda ellenőrzi. Az eredményeinket értékelve az Európai Unión belül működő szervezet a projekt egyik nagykövetévé választott minket. Ennek a projektnek köszönhetően a beltartami mutatóink nem csak jóval magasabbak lettek a megszokottnál, hanem kiegyensúlyozottabbá is váltak. Az Omega-3 szint az Európában hivatalosan mért tenyészeteknél nálunk volt az egyik legmagasabb.

Úgy gondolom ez a négy – A2, Omega-3, GMO-mentes, bio – minőségi paraméter olyan „keresett kombó” lehet a fogyasztók számára, amely ma elérhetetlen a piacon. Tudomásunk szerint Európában ez egyedülálló lehet, hivatalosan egyetlen farm sincs a kontinensen, aki ilyen tejet tudna termelni, értékesíteni, mi lehetnénk az első ilyen tenyészet.

Évről évre nagy kihívás ennek a tejnek a speciális takarmányigényét kielégítenünk. Ezekhez az igényekhez próbáljuk igazítani a takarmánytermesztésünk technológiai és szakmai tudásunk legjavát.

Jelenleg – kétszeri fejéssel – 34-36 kg-os fejési átlaggal 4,2%-os zsír és 3,6% körüli fehérje beltartalmi mutatókkal rendelkezünk. A technológiának köszönhetően, a zsír%-unk a legkritikusabb nyári időszakban sem kerül sokkal 4% alá.

A halszállás rendszerű fejőházban a modern fejőberendezés egyszerre 40 tehén fejésére képes (2x2x10-es).

S.T. Mostanra tehát az állomány nagy része már A2-tejet termel, viszont még pár évig számolni kell a többi egyeddel is. Gondolom ez munkaszervezésileg is jelent némi pluszt a mindennapokban, ha csak a külön csoportokról, fejésről, tejgyűjtésről beszélünk.

B.A.: Igen, az A2-es teheneink külön istállóban élnek, megkülönböztetett figyelemmel vagyunk irányukban, hiszen minden egyes egyede nagy érték számunkra.

Rendszeresen ellenőriztetjük is a tejet és eddig teljes mértékben beigazolódott az általatok vizsgált – (Hungenom) eredmények. Most van akkreditáció alatt egy új vizsgálat, amely már vérből is kimutathatja majd az A2A2 béta kazeint, amely nagy előnye a gyors eredmény, viszont ez számunkra nem releváns, hiszen mi már a Hungenomnak köszönhetően pár hónappal a születés után birtokában vagyunk ennek az információnak. Jelenleg csupán egy „gyenge pontja” van a rendszernek, az pedig az értékesítés. Az A2 tej jelenleg nem megy „sehova”, a többi tejjel együtt kerül elszállításra.

S.T.: Visszatérve az A2-es tejre, nem „kellemetlen” érzés végignézni, hogy a külön tartott, fejt tehének külön gyűjtött tejét egy kamion napi szinten összeönti a többi tehén és üzem tejével és úgy szállítja és úgy is számolja el?

B.A.: Nyilvánvalóan rossz érzés, de úgy vagyok vele, hogy ez a termék a miénk, kész van, itt van. Meg kell őrizni. A jelenlegi takarmányozási rendszernek köszönhető magas beltartalmunk az, amely plusz profitként csapódik le... az A2 még várat magára.

S.T.: Az A2A2 tej esetében tulajdonképpen csupán egy genetikai szelekciónak köszönhetően, különösebb erőfeszítés nélkül egy komoly értéknövelésen átesett termék lett elérhető a telepen, amely nyitott arra, hogy a piac igényeit kihasználva bármelyik pillanatban kész legyen berobbanni és színesíteni a minőségi tejtermékek piacát.

B.A.: Mi elköteleztük vagyunk ebbe az irányba, bízunk a minőség erejében. Hosszú évek munkájának köszönhetően ez a termék nálunk készen van, rendelkezésre áll, és igen, ha sikerül utat találni a piacon mi bármikor készek leszünk kitölteni ezt a piaci rést.

ÁLLATTARTÓ TELEPEK CSÚSZÁSMENTESÍTÉSE BETONMARÁSSAL

A már meglévő betonfelületek marását, csúszásmentesítését végezzük, mellyel nagymértékben javítjuk az állatok életkörülményeit.

A szétcsúszások száma 90-100 %-al csökkenthető!

A marás költsége már néhány hónap alatt megtérülhet, kisebb telepek esetén akár egy állat megmentésével is!

A betonmarás speciális gépekkel történik, melyek méreteiknek köszönhetően az istállók bármely területén nagy hatékonysággal lehet dolgozni.

Az ország egész területén vállalunk munkát!

SZILÁGYI ZSOLT EV.

+36-20/34-71-427

szikla.23@freemail.hu

Referenciák:

Claessens Általános Mezőgazdasági Kft. - Somogyszob, Segesd
Foldesi Rákóczi Mezőgazdasági Zrt. - Foldes
Szent István Egyetem tangazdasága - Hatvan-Nagygyombos
Génbank-Semex Hungary Kft. - Mezőhegyes
„HALADÁS PLUS” Mezőgazdasági Szolgáltató Kft. - Medgyesegyháza
Városfold Agrárgazdaság Zrt. - Városfold
VADAS Kft - Bélmegyer
Hajdúböszörményi Béke Mezőgazdasági Kft. - Hajdúböszörmény
BOS BLEK - FARM Kft. - Berettyóújfalú

*Kellemes
ünnepet
kívánunk!*

Kötelező
vizsgálatait
végezze el
nálunk!

EREDMÉNY AKÁR
72 ÓRÁN
BELÜL*

FÜGGETLEN LABORATÓRIUM STABIL NEMZETKÖZI HÁTTÉRREL
SZÉLESKÖRŰ VIZSGÁLATI PORTFOLIÓ

BAKTERIOLÓGIA

SZEROLÓGIA
PCR

EXPORT-
VIZSGÁLAT

ANTIBIOTIKUM
REZISZTENCIA
VIZSGÁLAT

SZAKTANÁCSADÁS

MINTASZÁLLÍTÁS

20 ÉV TAPASZTALAT

Eurofins Vetcontrol Kft. Állategészségügyi laboratóriuma

1211 Budapest, Déli Bekötő út 8. | www.vetcontrol.hu | mobil: + 36-20-623-6499 | e-mail: vetcontrol@ftcee.eurofins.com

DÉJA VU PÉLYEN

Berkó József

A filozófia szerint kétszer nem léphetünk ugyanabba a folyóba, mivel valami mindig változik egy kicsit. Így éreztem magam december 2-dikán Pélyen, emlékezve a tavaly nyári avatásra. **Pély-Tiszatáj Agrár Zrt.**

Ugyanaz a csapat, a házigazdák fogadtak vidám hangulatban. A szokásos házi ünnepség, a megszokott arcok: a régi és a jelenlegi vezetés és a velük dolgozó kollegák. Látszik mindenkin az öröm, hogy sikerült egy napot kiemelni a szürke, sokszor gondokkal teli hétköznapiakból. De vissza a filozófia igazságához: mégsem lehet ugyanaz minden, mert a legfontosabb, a főszereplő természetesen más a mai napon. A 2949-es Csípős /Csinos/ (21259 SH Lisander×17618 OMT-AltaAlta-I Rothwell) az új ünnepelt. A névkettősségre, a hivatalos és a házi elnevezés közötti különbség okára nem sikerült fényt deríteni. De az avatottira mindkét tulajdonság jellemző: viselkedése csípős, külleme csinos. Tehát Csinos a helyi hagyományokat követve kilenc laktáció alatt érte el a százezer kg-ot. Kiegyensúlyozott termelése a harmadik borja

Oklevelét Bíró András főállattenyésztő vette át kollegái körében. Természetesen megtisztelte az ünnepséget elődje Ariné Mészáros Melinda és a Zrt. vezetése: Balázs Nóra elnök-vezérigazgató és Vona Dénes ügyvezető igazgató.

után érte el maximumát 13.400 kg-mal. Érdekes, hogy az ekkor született második üszőborja volt az eddigi legeredményesebb 40.000 kg-os termeléssel. A két legfiatalabb, 2020-ban és 2021-ben született lánya előtt még ott az élet, hogy bizonyítsák: anyjuk méltó utódai.

Csinos annak idején igen jó küllemmel, ezen belül is rendkívül jó lábakkal indult neki a nagybetűs életnek, amelyek a mai napig hibátlanul viszik gazdájukat előre, kiszolgálva annak temperamentumát. Az ünnepi fotózáson is csak a legközelebbi ismerősökkel volt hajlandó együtt tartózkodni, a teljes csapat már csak nélküle öröközhette meg magát.

AZ ELSŐ. VAGY MÉG SE?

Az **Agrárgazdaság Kft.** debreceni tenyésztete első Aranytörzskönyvesét ünnepelte. A címben feltett kérdés mögött az, a ma már egyre ritkább helyzet áll, hogy a cég újszentmargitai telepe egy éve már megünnepelte ezt az eseményt. De a két tenyésztet annyira független egymástól, mint amilyen nagy a köztük levő majd' 60 km-es távolság.

A debreceni elsős a 4196-os Vérmező (19223 England-Schill Deann 58A×17455 Eddison), akinek hét laktációra volt szüksége a kimagasló eredmény eléréséhez. 83 pontos elsős külleme igen jó alapot szolgáltatott a későbbi kiegyensúlyozott magas szintű termeléséhez. Öt laktáción keresztül szinte mindig a 12.300 kg-os átlag körül termelt, amit a hetedikben koronázott meg egy 14.085 kg-ossal. Ebben érte el a legmagasabb napi tejmennyiségét 74 kg-mal, és a 350 nap alatt termelt 16.224 kg is rendkívüli teljesítmény egy tízéves tehéntől. Nemcsak a tej mennyiségében, de annak beltartalmában is kimagaslót teljesített. Mondhatnánk azt, hogy a sajtkészítők holsteinje, mivel az összes tejét 4,17%-os zsír- és 3,53%-os(!) fehérjetartalommal termelte meg, komoly hasznot biztosítva ezzel gazdáinak. Egyetlen szépséghiba az életében, hogy csak két lánya született, melyek közül a fiatalabb most kezd termelni, az idősebb pedig csak a magyar átlagot jelentő két laktációig jutott. Természetesen méltán volt büszke mindenki, aki segítette Vérmezőt eme kiváló eredmény elérésében. Egy kis házi ünnepség keretében vették át oklevelét, élükön dr. Kovács Barnabás telepvezetővel.

A Schaumann szeléntartalmú nyalótálai szarvasmarhák részére

FERTILITY LICK (Rindamin Lick ATG Spezial) aminotrace

Tejelő tehenek, anyatehenek és üszők számára. Termékenységet javító összetevőket tartalmaz, (béta-karotin, A-vitamin).

RINDAVIT PRE LICK ATG aminotrace

Tejelő tehenek igényeihez igazítva. Magas vitamintartalommal (E-vitamin) és mikroelemekkel. Kalciumban szegény, foszforban gazdag.

RINDAMIN JUNIOR LICK ATG aminotrace

Speciális nyalótál növendékeknek. Az életkornak megfelelő bendőfejlődéshez igazított összetétel, vitaminokkal, B-vitaminokkal.

SCHAUMANN LECKMASSE

Ízletes nyalótál húshasznú és tejelő állatok számára egyaránt. Ásványi anyagokat, mikroelemeket és vitaminokat tartalmaz.

info@schaumann.hu | www.schaumann.hu

Szarvas Péter - Kelet-Magyarország +36 30 598 6531 | Kovács Rita - Délkelet-Magyarország +36 20 596 9015
Csóka István - Dunántúl +36 20 390 3780 | Bonnay Victor - ügyvezető +36 20 316 7404

VEGYE KEZÉBE AZ IRÁNYÍTÁST! CSÖKKENTSE MŰTRÁGYA SZÜKSÉGLETEIT ÉS ÉPÍTSE TALAJÁT TRÁGYAKOMPOSZTTAL!

GUJER KOMPOSZTFORGATÓ GÉPCSalád HÁROM MÉRETben

Kiváló minőségű komposzt
5-8 hét alatt
+ 30% NPK és mikroelemek
50%-kal kisebb térfogat
Teljesen gyommag mentes
Kiemelkedő mikrobiológia
Finom morzsás szerkezet
Kiváló szórhatóság,
akár fejtrágyaként

KÁN EGYETEMI NAPOK – FÓKUSZBAN A KÖZÖNSÉGPROGRAMOK

Jakab Lajos

Idén szeptember 30. - október 2. közötti időpontban került megrendezésre a KÁN Egyetemi Napok a Magyar Mezőgazdaság Kft. és a MATE szervezésével, összefogásával. A három napos rendezvény mintegy harmincezer látogatót fogadott színvonalas szakmai és közönségprogramjaival. Az előző évihez hasonlóan, Egyesületünk most is a fejési, nyírási bemutatókra, fajtabemutatóra helyezte a hangsúlyt. Sajnos a show-bírálat színvonalas és korrekt megszervezéséhez nem állt rendelkezésre idén sem kellő mennyiségű tenyészállat, de a megjelenést és a közönségkedvencnek számító, szórakoztató formában zajló ismeretterjesztést nagyon fontosnak tartottuk. Végül két tehénre alapoztuk a megjelenésünket. Közvetlenül a standunk mellett alakítottuk ki az állásait, a bemutatóteret és sűrítettük a bemutatók számát is. A két tehén kiválasztásánál elsődleges szempont volt a hibátlan küllem, látványos fajtajellem, a „friss” ellés, nagy tejtermelő képesség. Show-felkészítést nem igényeltünk, viszont a biztonságos szereplésükhöz elengedhetetlen volt a szelíd, közreműködő jellem és az állatok betanítása.

A két állat kiválasztására a Bos-Frucht Agrárszövetkezet homokszentgyörgyi telepétől kaptunk lehetőséget. Köszönet illeti *Fajcsi Ákos* állattenyésztési igazgatót, aki a kezdetektől mellé állt az elképzeléseinknek, személyesen tanította be a teheneket, valamint gondoskodott a mindennapi takarmányukról. Idén is nagy segítségünkre volt a gondozásban, bemutató fejés végrehajtásában *Juhász Károly*, a Pálhalmi Agrospeciál Kft. telepvezetője is, aki a három nap alatt végig velünk volt és a tőle ismert odaadással látta el ezt a munkát. Köszönjük Karcsi!

Szerencsére a bemutatók mindig nagyszámú közönséget vonzottak. Nagyon sok kisgyerekes család és fiatal látogatta meg azokat. Igyekeztünk közérthetően átadni az információkat a fajtáról, a tejtermelés mindennapjairól, tejfogyasztásról. Kiemelten kezeltük az elterjedt, tejtermelésről kialakult téves eszmék eloszlását, különös tekintettel a klímaváltozás, állatvédelem, tejfogyasztás témakörben.

A bemutatott állatok is jó választásnak bizonyultak. Kettejüktől napi 80-90 liter tej került a sajtárba és szépségük is nagyon szembetűnő volt. Látva, hogy az emberek érdeklődését mennyire felkelti és leköt egy-egy ilyen műsor, úgy gondolom érdemes ezt a vonalat a jövőben is erősíteni. Nagyon fontos, hogy hiteles információkat kapjon a közönség erről a hasznos és érdekes szakmáról. Próbáljuk meg eloszlatni a kételyeket, előítéleteket, hogy más szemmel tudjanak nézni egyre többen szeretett tevékenységünkre, a tejtermelésre.

VÁMOSOROSZI ÚJABB REKORDEREI

Az **Erdőhát Zrt.** vámosoroszi telepe mindig is bővelkedett a kimagasló képességű tehenekben. Számos excellent állat, Ezüstkannás tehén van már a dicsőségtáblán és most újabb Aranytörzskönyves egyedek bővítették a sort. Egyszerre három új rekordert is köszönthettünk. 6269 Rezeda (22428 Roland×22257 Morpheus) öt laktáció alatt teljesítette az Aranytörzskönyvbe kerülés feltételeit. Kimagasló képességeit jól mutatja, hogy legmagasabb 305 napos termelése, mely az ötödik laktációra esett, meghaladta a 20.700 kilogrammot is! Szintén elég volt öt laktáció a százezres szint átlépésére 5865 Alíznak (22427 Durable×19616 Scoop), aki elsőként már 14.500 kilogrammal indított, majd az eddigi csúcsát, 18.000 kilogrammot az ötödik ellése után produkálta. Harmadik ünnepeltünk 0917 Fejes (21430 Alexander×19465 Miles) hatodik laktációjában jár. Kilencven liter fölötti napi tejtermelési rekordja és nagy életteljesítménye mellett kiemelkedő beltartalmi értékeket is képes volt produkálni. A 4,12% tejsír és 3,63% tejfehérje igencsak megsüvegelendő eredmény!

Az okleveleket Végh Norbert és munkatársai vették át.

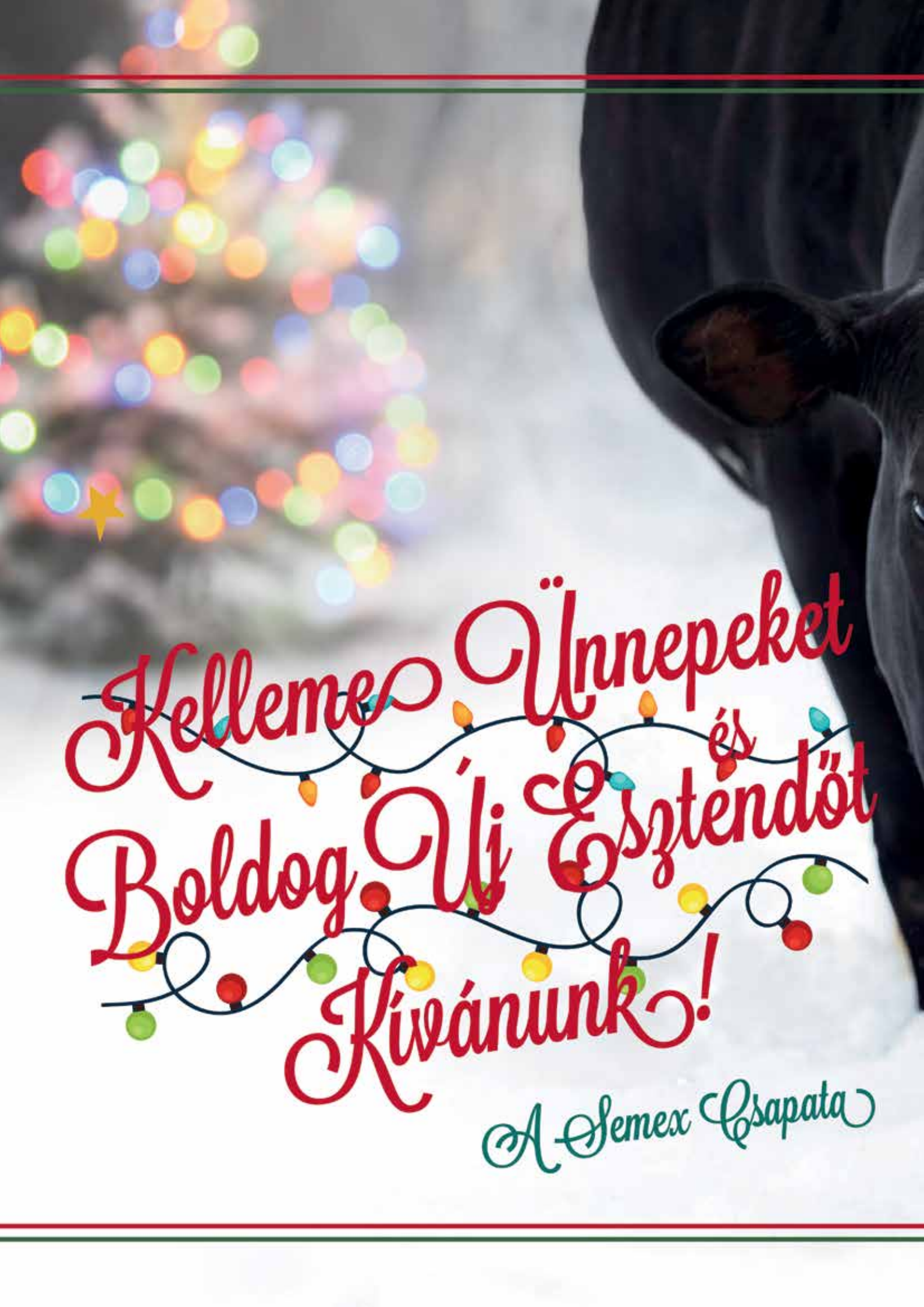
*Boldog Karácsonyi
Ünnepeket és
Sikeres Új Évet
Kívánunk!*

Alta Genetics Hungary Kft.

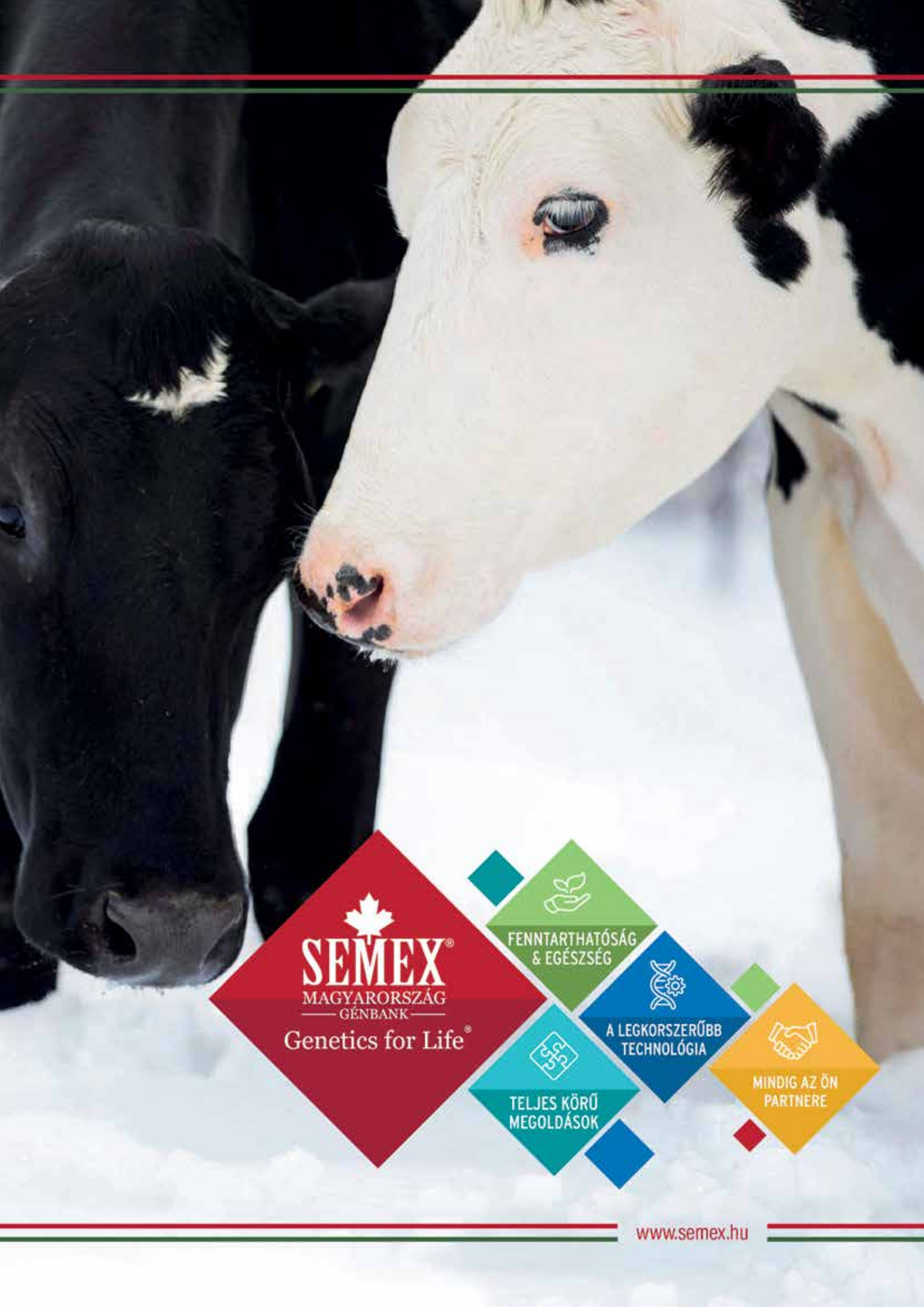
zbabai@altagenetics.hu | www.altagenetics.com | www.altagenetics.hu

 Alta
Érték ▲ Bizalom ▲ Eredmény

Kellemes Ünnepeket
és
Boldog Új Esztendőt
Kívánunk!

A Semex Csapata

SEMEX[®]
MAGYARORSZÁG
GÉNBANK
Genetics for Life[®]

FENNTARTHATÓSÁG
& EGÉSZSÉG

A LEGKORSZERŰBB
TECHNOLÓGIA

MINDIG AZ ÖN
PARTNERE

TELJES KÖRŰ
MEGOLDÁSOK

AVATÁS RÁCKERESZTÚRON

Szépen gyarapítja Aranytörzskönyves teheneinek számát a **Prograg Agrárcentrum Kft.** ráckeresztúrlászlópusztai tenyésztete. Immár az ötödik nagy életteljesítményű tehén nyakába kerülhetett az Aranytörzskönyveseknek kijáró sál és vehették át a tanúsító oklevelet a tenyésztet vezetői. 4984 Viola (18706 BG Dantex×13792 Zebo) 11 éves múlt és kilencszer ellett. Ebből is látszik, nagy erénye volt mindig, hogy igen gyorsan vemhesült az ellései után. Csúcstermelését a hetedik laktációjában produkálta, ekkor 13.900 kilogramm volt a 305 napos teje.

Az oklevelet **Hirják András** termelési igazgató, **Mudris Ferenc** műszakvezető és munkatársuk vette át.

100.000-ES TEHÉN A ZOMBORTEJ KFT.-NÉL

Kőrösi Zsolt

Sajnos már csak posztumusz avatásra kerülhetett sor a **Zombortej Kft.**-nél november 23-án. A 2011. február 21-én született 30848 5966 5 Fakó 7. ellése után sajnos már nem érthette meg, hogy az 1236. sorzámmal kiállított oklevél mellé járó szalagot a nyakába akaszthassuk. Apja 18175 Hornet, anyai nagyapja 20756 Rocko. Az elismerő oklevelet és a szalagot **Páris Tamás** ügyvezető igazgató vette át.

Aranytörzskönyves avatás a Kék Duna Mg. Szövetkezetről Fajszon
A **Kék Duna Mg. Szövetkezet** fajszí tehenészeti telepén avattuk a gazdaság első aranytörzskönyves egyedét november 24-én. 32028 3551 1 Amál 2009. november 20-án született. Genetikai hátterét tekintve apja 20813 True-Blue Juniper-ET, anyai nagyapja 18578 Lexvold Heldostar Hale-ET. 7 laktációra volt szüksége, hogy megtermelje az avatás feltételét jelentő 100.000 kg tejmenyiséget.

Az avatáson **Monoki Endre** ágazatvezető és **Nánai István** inszeminátor vették át az oklevelet.

FUTÓMŰFELÚJÍTÁS

**PROFESSZIONÁLIS CSÜLÖKKÖRMÖZŐ
KALODÁK HOLLANDIÁBÓL
WOPA BV GYÁRTMÁNY**

**ÁTHAJTÓ JELLEGŰ KALODA
HORGANYZOTT VÁZSZERKEZETTEL
ÖNBIZTOSÍTÓ EMELŐ-RÖGZÍTŐKKEL
CE JELZÉSSEL, MUNKAVÉDELMI LEÍRÁSSAL.**

A kaloda alacsony küszöbvel gyártott, ez megkönnyíti az állat kivezetését. A hátulso lábvégek felemelés után rögzíthetőek, a kaloda rúgásgátló funkcióval is ellátott.

Dr. Lehoczky János
Leholand Kft.
6635 Szegvár, Kórógy u. 72.

A FAJTAFÜGGETLEN GYORSSZERVIZ

Tel/fax: 63/464-361
web: www.leholand.hu

Mobil: 30/9453-764
e-mail: leholand@leholand.hu

Miért hagyná, hogy az **energia- és szárazanyag-veszteség** megrövidítse?

Az Alltech, a fermentáció szakértője, bemutatja az EGALIS™ termékcsaládot! Egy új, kiváló minőségű szilázs tartósító technológia a hazai piacon, amely segít csökkenteni az energia- és szárazanyag-veszteséget, konzerválja a táplálóanyagok jó minőségét és növeli az állatok teljesítményét.

A felhasználás eredményeként több és jobb minőségű takarmányozásra szánt szilázs marad, és nem kell aggódnia a takarmányveszteség miatt.

Bevezető rendezvényünk február elején kerül megrendezésre, jelölje be már most naptárában!

Amennyiben szeretne értesülni a rendezvény részleteiről, és további tájékoztatást kérne a termékről, keresse bizalommal szaktanácsadó kollégáinkat, vagy írjon az **alltechhungary@alltech.com** e-mail címre.

Alltech.com/hu-hu/Egalis

EGALIS™

TEJTERMELŐ ORSZÁGOK: ÚJ-ZÉLAND

Dr. Borbély Csaba
MATE Kaposvári Campus
egyetemi docens, Agrár- és Élelmiszergazdasági Intézet, Agrárgazdaságtani és Agrárpolitikai Tanszék

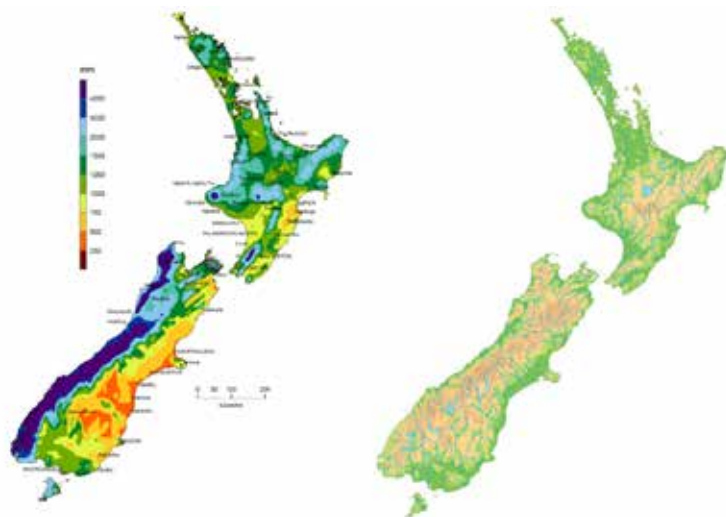
A Holstein Magazin keretében egy sorozatot indítunk el, amelyben meghatározó tejtermelő országokat mutatunk be. Ezek az országok önmagukban meghatározók, és/vagy rendelkeznek olyan specialitással, amely érdekessé tehetik őket a hazai tejtermelők számára. Az első bemutatásra kerülő ország Új-Zéland.

A kezdetektől napjainkig

Az alig 5,1 millió lakosú ország szinte minden polgárára jut egy tejelő tehén (4,9 millió), de ezzel együtt, vagy talán éppen ezért a világ meghatározó tejtermelője. A helyiek a tejtermeléssel kapcsolatos első érdemi bejegyzésüket 1814-re teszik, amikor egy brit misszionárius, *Samuel Marsden* behozott két üszőt és egy bikát az országba. 1845-ben már sajátot exportálnak Ausztráliába, majd 1871-ben megalakítják az ország első tejszövetkezetét az Otago Peninsula Cheese Factory-t. 1886-ban hozták létre az „Anchor” márkát, amikor *Henry Reynolds* megnyitotta az első vajüzemét Waikato-ban. A 19. század utolsó évtizedében már mechanikus fejőgépet tesztelnek, 1904-ben pedig tejport állítanak elő. A múlt század harmincas éveiben adják ki a tejre vonatkozó első országos szabályozást. 1952-ben bemutatják az első halszállkás, 1969-ben az első karusszel fejőrendszert. 1970-ben piacra dobják az első hidegen is kenhető vajat, 2001-ben pedig megalakul a New Zealand Dairy Group, Kiwi Cooperative Dairies, és a New Zealand Dairy Board egyesülésével a Fonterra Co-Operative Group Ltd., amely ma a világ egyik legnagyobb tejszövetkezete.

A klíma

Az Új-Zélandot keresztbe szelő hegylánc egymástól jelentősen eltérő klímával rendelkező régiókra osztja az országot (1. ábra). A déli sziget nyugati partja Új-Zéland legcsapadékosabb vidéke, de alig több mint 100 kilométerre ettől, a Déli-Alpoktól keletre eső rész pedig a legszárazabb. Az ország legnagyobb területén 600 és 1600 mm közötti csapadék esik, ez a mennyiség – a nyári száraz időszakot leszámítva – arányosan oszlik el. Az éves középhőmérséklet 10°C délen, 16°C Új-Zéland északi részén, a leghidegebb hónap általában július, a legmelegebb hónap január vagy február.

1. ábra Új-Zéland csapadék és domborzati térképe

Forrás: <https://niwa.co.nz>

Új-Zéland mérsékelt éghajlatához jól illeszkedik a „low input – low output” rendszer, vagyis alacsony ráfordításokkal és alacsony hozamokkal operáló gyeprre alapozott tejtermelés. A szezonális ellési rendszer, amely több mint 100 éve jellemző a helyi termelésre, jól párosítja az olcsó, természetszerű és gyakorlatilag folyamatosan rendelkezésre álló takarmányellátást az állomány táplálkozási igényeivel.

Tipikusnak nevezhető kép egy új-zélandi farmról

Forrás: <https://unsplash.com/photos/8OnXetDDfHE>

Tejelő fajták

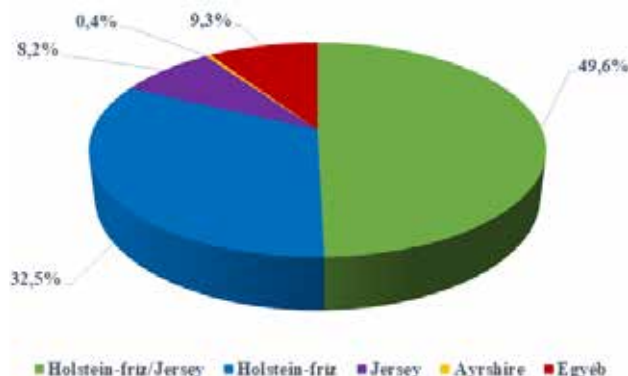
Az új-zélandi tejtermelésben a '60-as évek végéig a jersey fajta dominált, majd a következő évtizedben vált meghatározóvá a holstein-fríz. A váltás elsődleges indoka az volt, hogy egyre több tejtermelő szertette volna a bika borjait hizlalva értékesíteni, amelyhez a holstein jobb alapanyagot adott, mint a jersey. Amennyiben más típusú fajtával keresztezik a tejelő

**KELLEMES
ÜNNEPEKET!**

Boldog új évet!

teheneket, az jelenleg elsődlegesen a hereford, kisebb arányban használják még a angust, a kék belgát, a simmentáltit és a wagyu-t. Egyéb tejelő fajták kisebb számban vannak jelen, mint az ayshire, a milking shorthorn, a guernsey és a brown swiss (2. ábra)

2. ábra A tejelő fajták aránya Új-Zélandon

Forrás: New Zealand Dairy Statistics 2020-21 alapján saját szerkesztés

A termelés

2021-ben 11.034 tejelő gazdaságot tartottak nyilván Új-Zélandon, számuk hosszú évek óta csökkenő tendenciát mutat, az átlagos farm méret 444 tehen volt a 2020/21-es szezonban, amely viszont 4 tehenel volt több az egy évvel korábbinál. A koncentráció sebessége is nagyon gyors, hiszen negyven évvel ezelőtt az 1980/81-es szezonban az átlagos állomány nagyság még csak 126 tehen/farm volt. A jelenlegi helyzetet jól mutatja a 3. ábra, ahol a legnépesebb csoport a 200-300 tehenet tartó telep (2490 db), de a legnagyobb kategóriában is (+1500 tehen) 126 tejtermelő gazdaságot látunk.

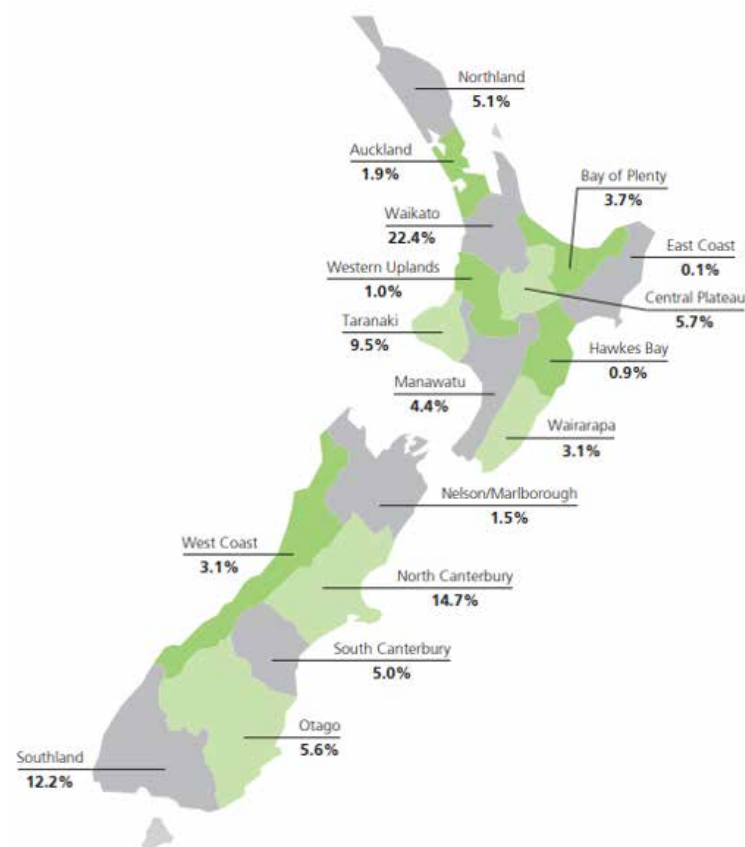
3. ábra Az üzemméret kategóriák alakulása 2020/21

Forrás: New Zealand Dairy Statistics 2020-21 alapján saját szerkesztés

Az átlagos állomány nagyság az elmúlt 30 évben csaknem háromszorosára nőtt, az utóbbi 20 évben a növekedés 180 tehenes bővülést jelentett, amely döntően a déli szigeten valósult meg. A korábban említett éles regionális különbségeket jól mutatja a 4. ábra. A farmok 71%-a (7845 db) az északi, míg a tehenek 42%-a a déli szigeten található. Északon a legjelentősebb régió Waikato a maga 3130 gazdaságával és az itt található 1.098.722 tehenel, míg a délen

North Canterbury az első 884 tejtermelő farmmal, 723.148 tehenel.

Egy farm átlagosan 155 hektáron gazdálkodik, amely 2,84 tehen/hektár állománysűrűséget jelent. A tartási rendszer (low input – low output) egyik jellegzetesége a relatíve alacsony tejhozam, amely 2021-ben 4426 liter volt tehenenként. Az alacsony tejtermeléshez viszont igen magas beltartalmi értékek párosulnak, a tejfehérje 3,95%, míg a tejszír 5,02% volt országos átlagban. A 2019/20-as szezon rekordot döntött az egy hektárra vetített tej szárazanyag tekintetében (1096 kg/ha), amelyet tavaly sikerült tovább javítani (1137 kg/ha). A tejtermelés szezononkénti alakulására alapvetően az időjárás hat erőteljesen, jó példa erre a 2012/13-as év, amikor az aszály tönkretette a legelőket, így a tejtermelés is visszaesett (3947 l/tehen). Egy évvel később viszont a bőséges csapadék jótékonyan hatott a legelők hozamára, illetve a kiegészítő takarmányok elégséges mennyisége erőteljes növekedést hozott a tejtermelésben (4196 l/tehen).

4. ábra A tejelő tehenek regionális eloszlása Új-Zélandon

Forrás: New Zealand Dairy Statistics 2020-21

A szezonális elletés alapja, hogy a tehenek gyakorlatilag egész évben tudnak legelni, ugyanakkor tavasszal (ez Új-Zélandon a szeptembertől novemberig terjedő időszakot jelenti) a gyepek növekedése erőteljesebb, ezért a borjazást erre az időszakra időzítik. Az új-zélandi állomány jelentős része egy 12 hetes időintervallumban ellik meg, ez gyakorlatilag több, mint a

m
Milkplan®

TEJKIOSZTÓ KOCSIK

500 és 300 literes kivitelben

- Rövid szállítási határidővel
- Akár 12 havi részletfizetéssel

Alkalmazásával pontos mennyiségű és a megfelelő hőmérsékletű tejet juttathat az állatai elé!

Főbb paraméterek: önjáró, fűtéssel, rozsdamentes acél, pasztörizálás (opcionális)

További információért és aktuális árajánlatért keresse szaktanácsadóinkat:

Fülöp Szabolcs • fulop.szabolcs@alpha-vet.hu • +36 30 357 2117 | Kolozsváry Péter • kolozsvary.peter@alpha-vet.hu • +36 20 364 8046

VEVŐSZOLGÁLAT: vevoszolgalat@anitech.hu • +36-1/3838-138 • +36-30/4455-555
ÁRUHÁZAINK: H-1144 Budapest, Remény u. 42/a • Nyitvatartás: H-CS: 8-17; P: 8-16 SZ: 9-14
H-8000 Székesfehérvár, Homokos 7. • Nyitvatartás: H-P: 8-17

ALPHA VET
30 éve „Az agrárium jövőjéért, állataink jólétéért”

ANITECH

tehenek 80%-át érinti. Ez mintegy 4 millió ellést jelent egy viszonylag szűk időszámban, így könnyen belátható, hogy a tavasz meglehetősen sűrű időszaknak számít a helyi tejtermelőknek.

Az üszők átlagosan 24 hónapos korukban ellenek, a két ellés között idő 368-370 nap, amely a meghatározó tejtermelő országok között a legjobb, és ez az érték évek óta stabilnak számít. A hasznos élettartam szintén lenyűgöző, a holstein-fríz állomány átlagosan 4,5 laktációt termel és ez az idő intervallum a statisztika szerint évente 4,2 nappal növekszik. Az új-zélandi tejelő tehenek idejük nagy részét a szabadban töltik, ugyanakkor az elmúlt években egyre gyakrabban jelennek meg különböző zárt tartást is lehetővé tévő építmények. Ezek használatának számos oka lehet, mint például a gyepgazdálkodás színvonalának emelése, egészségügyi, állatjóléti, trágyakezelési kérdések, illetve a termelési színvonal emelése. Természetesen az új-zélandi termelők továbbra is döntően a legelőn való tartást tekintik elsődlegesnek, de naponta rövidebb időre, illetve a téli időszakban használják ezeket az épületeket.

Feldolgozás

A tejfeldolgozók a 2021/21-es szezonban 21,7 milliárd liter tejet dolgoztak fel, amely szárazanyagtartalom 1,95 milliárd kilogramm volt. A szárazanyag tartalom 2,7%-kal volt több, mint az előző időszak 1,896 milliárd kilogrammja és először lépte át az 1,9 milliárdos határt. A termelés más csúcsot is megdöntött tavaly, hiszen fehérjéből és tejszírből is a legtöbbet

termelték, és összességében a feldolgozott tej is minden idők legnagyobb mennyisége volt.

Szövetkezeti koordináció: Fonterra

A Fonterra Új-Zéland teljes exportjának 20 százalékáért, a nemzeti GDP 7 százalékáért felelős, a világ legnagyobb tejtermék exportőre, a nemzetközi tejkereskedelem több mint egyharmada köthető hozzá. A szövetkezet több mint 13.000 tag tulajdonában van, akiknek termékei hozzávetőleg 140 ország vásárlóihoz jutnak el. A tagság tulajdonában lévő mintegy hárommillió tehen évente több mint 13 milliárd liter tejet ad. A Fonterra 29 gyártóüzemet üzemeltet Új-Zélandon, és további 35 telephellyel rendelkezik szerte a világon.

Összegzés

Összegezve az eddigi gondolatokat, azt mondhatjuk, hogy Új-Zéland messzemenően kihasználva természeti adottságait, egy gyepre alapozott, szezonális elletéssel működő tejtermelő ágazatot alakított ki. Az alacsony hozamok magas beltartalmi értékkel párosulnak, egyszerű a technológia, amelyből hiányoznak a drága elemek. A természetszerű tartást az állatok meghálják, 4,5 laktációt töltenek átlagosan a termelésben, úgy, hogy 24 hónapos korban ellenek először. A megtermelt tejet olyan szövetkezet, mint a Fonterra gyűjti be, dolgozza fel és teríti a világ szinte minden pontján. Így képez a rendszer egy egységet és tartja Új-Zélandot a legjelentősebb tejtermelők szűk csoportjában.

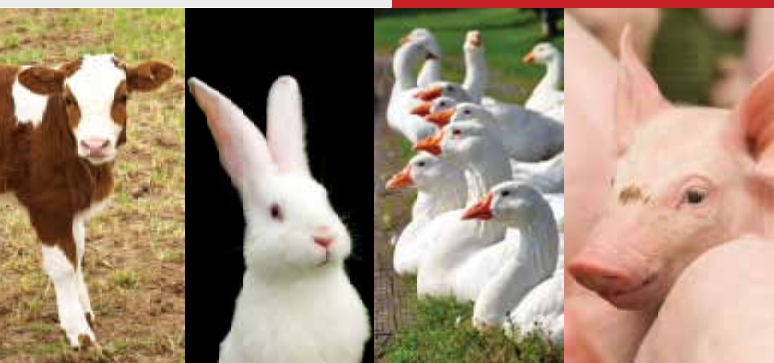

AUTOVAKCINA KFT.
www.autovakcina.hu
"Az állatállományra szabott védelem."

Dr. Makrai László PhD.
1171 Budapest, Szabadság sugárút 57.
06 30 271 25 13
info@autovakcina.hu

A baktériumok okozta **fertőző betegségek folyamatos monitorozása az állományban**

(szarvasmarha, juh, kecske, sertés, házi nyúl, baromfifélék stb.)

GYÓGYSZERKÖLTSÉGEK CSÖKKENTÉSE

- ✓ Az izolált bakteriális **kórokozók azonosítása és jellemzése**, antibiotikum-érzékenységének (MIC érték) meghatározása
- ✓ Célzott antibakteriális kezelés lehetőségének megteremtése Antibiotikum-felhasználás csökkentése
- ✓ Gyógykezelési szaktanácsadás – az állatfaj, a kórokozó és az antibiotikum tulajdonságainak figyelembevételével

Az állatállomány igényeire szabott aktív immunizálás
ÁLLOMÁNSPECIFIKUS OLTÓANYAGOK segítségével.

- ✓ Többféle, inaktivált bakteriális kórokozót tartalmazó **kombinált vakcinák** az állatállomány igényeire szabva
- ✓ A változó igényeknek megfelelően, szükség esetén, a vakcina összetétele módosítható
- ✓ Egyenletes védettség kialakítása az állatállományban a helyben előforduló tulajdonságú kórokozókkal szemben

+ 36 20 344 6520

agromilk@agromilk.hu

Robotizált és hagyományos fejéstechnológia

R²evoluiton új generációs rotary fejőház

Csúcsminőségű, farkorlát nélküli rotary fejőház
a maximális kényelem és tehenekomfort
érdekében.

M²erlin Meridian

A robotfejés és a hagyományos fejés kombinált
előnyeit kínálja a tehenek nagyobb kényelme és
a nyugodtabb fejés érdekében.

A M²erlin Meridian lehetővé teszi a robotizált
fejést, közvetlen felügyelet nélkül.

M²erlin

Az okos választás a robotfejéshez!

A M²erlin-t úgy tervezték, hogy tehenei
nyugodtak és termelékenyek maradjanak és
intelligens fejlesztésekkel korszerűsíti a
a robot fejést.

Fullwood
Packo

www.agromilk.hu

MIÉRT FONTOS A FOSZFOR A TEJELŐ SZARVASMARHÁK SZÁMÁRA?

Marco Hoekstra
International Product Manager

A foszfor olyan alapvető ásványi anyag, amelynek a jó általános kondíció, az egészséges köröm és a termékenység szempontjából egyaránt fontos szerepe van. Ezért nagyon fontos tudnunk azt, hogy az állatok mennyi foszfort vesznek fel a takarmányból és mennyi foszfor távozik a termelt tejjel. Ebben a cikkben ezt a témát járjuk körül.

Ellenállóképesség, növekedés, magzati fejlődés, optimális tejtermelés: ezek mind olyan tényezők és folyamatok, amelyekhez foszforra van szükség. A legtöbb foszfort a tejtermelés igényli. A foszfor fontos szerepet játszik továbbá a bendő működésében, a mikrobiális fehérjeképződésben és az enzimermelésben.

Az optimális foszforszint javítja a termékenységet és a takarmányfelvételt, növeli a tejtermelést és egészséges csontozatot eredményez. Növendék állatoknál a megfelelő foszforszint megakadályozhatja a csontozat deformálódását, és biztosítja az optimális takarmányhasznosítást. Ez különösen fontos az üszők és a második laktációs tehenek esetében: hiszen azok sok tejet termelnek, ugyanakkor vemhesek is, a takarmányfelvételi kapacitásuk pedig korlátozott. Az állatok egészségének megőrzése, és ezáltal a tejtermelés és növekedés fenntartása érdekében fontos odafigyelni a foszforszintre.

Mikor és mennyi foszforra van szüksége egy tehénnek?

A GD (2020) kutatása szerint a tej foszfortartalma tehenenként és telepenként jelentősen eltér. Ha egészséges állományt szeretnénk, a tejjel ürülő foszfor mennyisége alapján kell meghatározni a takarmányhoz adandó foszfor mennyiségét.

A foszforral kapcsolatban általában különböző tanácsokat hallunk, a Wageningeni Egyetem szarvasmarha-takarmányozással foglalkozó docense arról számol be, hogy a jelenlegi szabványok nagy biztonsági ráhagyással dolgoznak. Egy 10.000 kg tejet termelő szarvasmarha számára valóban elegendő, ha a takarmány szárazanyag kilogrammonként átlagosan 3,5 gramm foszfort tartalmaz. A szabványok korábban túl alacsonyak voltak, aminek következtében a gazdák tudta nélkül alakult ki foszforhiány. Jan Dijkstra szerint a következő szabványokat (P) lehet alapul venni:

- Fiatal borjak esetében 3,4 g/szárazanyag kg
- Idősebb borjak és üszők esetében 2,3 g/szárazanyag kg
- Szárazonálló tehenek esetében 2,0 g/szárazanyag kg

- A tejelő állatoknak több foszforra van szükségük: 20 kg tejet adó tehén esetében 2,5 g/szárazanyag kg, 40 kg tejet adó tehén esetében 3,3 g/szárazanyag kg, >40 kg tejet adó tehén esetében pedig 3,5 g/szárazanyag kg a norma.

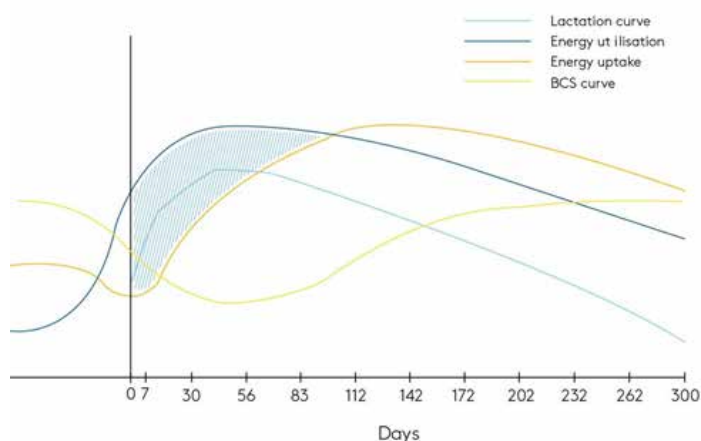
Az ellés után a foszfor a legfontosabb

Az állatok a laktáció elején sok tejet termelnek, ezért ekkor van szükség a legtöbb foszforra. A laktáció végén lehetőségük van feltölteni foszforkészleteiket. Fontos szerepe van az optimális szárazanyag-felvételnek, a megfelelő kérődzést is beleértve. Minél jobb a kérődzési aktivitás, a foszfor annál jobban hasznosul újra a szervezetben. A nyálban sok foszfor van, amely így a kérődzés során visszaáramlik a bendőbe. Az optimális bendőaktivitásnak köszönhetően több foszfor fog újrahasznosulni. Ez pozitív hatással van a foszforszükségletre.

A tehén a szükséges foszfor körülbelül 1/3-át használja fel a fiziológias folyamatok fenntartására. A maradék a tejjel távozik a szervezetből. Ha a tejjel több foszfor távozik, mint amennyit az állat felvesz, akkor a hiányt a csontjaiból próbálja majd pótolni. Ezért mindig érdemes odafigyelni a foszforszintre.

Optimális foszforszint – proaktív megközelítés

A foszforszint fenntartása érdekében az ellés körüli időszakban meg kell tennünk néhány dolgot. Az ellés körüli időszakban a tehén szervezetének több energiára van szüksége, és ez a csúcstermelés következtében a laktáció elején csak fokozódik (lásd az 1. ábrát).

Lactation curve = laktációs görbe

Energy utilisation = energiahasznosítás

Energy uptake = energiafelvétel

BCS curve = testkondíció görbe

Siem de Boer tejtermelő: időmegtakarítás és egészségesebb állatok

Siem de Boer warderi tejtermelő: „A jó takarmánygazdálkodás ellenére az állataim, különösen a magas tejtermelésű teheneim, kalcium-, magnézium- és foszforhiányban szenvedtek. Ez nekem mindig sok időbe, és így sok pénzbe került. Az AHV StartLac paszta segítségével ezeket a hiányokat megfelelően tudom pótolni. A kalcium a hozzáadott D3-vitamin miatt nagyon gyorsan felszívódik. A termék energetizálja is az állatokat, akik így hamar aktív válnak, ez pedig jobb takarmányfelvételt eredményez. Most már gyorsan fel tudok készülni, és jól át tudom segíteni az állataimat a kezdeti időszakon.”

Mit tanácsolnak szakértőink?

Szakértőink azt tanácsolják, hogy az ellés előtt körülbelül 24 órával adjon a teheneknek [AHV Milk Start bóluszt](#). Így az állatok könnyebben át fogják vészelni ezt a 24 órát, hiszen mindent megkapnak ahhoz, hogy energiaszükségleteiket fedezni tudják. Ez pedig mind a tehén, mind a borjú számára fontos.

A méhlepény leválásával kapcsolatos problémák gyakran kalcium-, valamint foszforhiányra vezethetők vissza. Ez azért van, mert a nem megfelelő energiamérleggel rendelkező tehenek gyakran már a szárazonállás alatt is túl kevés takarmányt vettek fel, ami problémákhoz vezet. A problémák megelőzése érdekében a legjobb, ha közvetlenül az ellés után [AHV Metri bóluszt](#) és AHV [StartLac pasz-](#)

[tát](#) ad az állatoknak. Az AHV Metri bólusz gondoskodik a méhlepény gyorsabb leválásáról és a méh tisztulásáról. Az AHV StartLac pasztának köszönhetően az állatok gyorsan jutnak újra megfelelő mennyiségű magnéziumhoz, kalciumhoz és foszforhoz. A paszta ráadásul energetizálja is őket, így gyorsabban és gyakrabban fognak táplálkozni, a szaporodási folyamatok pedig újra beindulnak. Ezeknek a megoldásoknak az alkalmazása jelentősen csökkentheti az egészségügyi kihívások kockázatát, és a befektetés már plusz 50 liter megtermelt tejnél (AHV, 2022) megtérül. És akkor a laktáció további szakaszaiba, a borjak indulására és a termékenységre gyakorolt hatásokat, valamint a problémák megoldására szolgáló termékek megvásárlásával járó költségeket még nem is említettük.

Optimalizálná állatai egészségi állapotát?

Az AHV International innovatív, a Quorum sensing tudományon alapuló állategészségügyi megoldások fejlesztésével és gyártásával foglalkozik. Keresse munkatársainkat!

Boldog karácsonyt és tejben gazdag új évet kívánunk!

Az AHV Hungary szakmai csapata 2023-ban is készséggel áll rendelkezésére!

Támogassa állatai egészségét a teljes AHV Tőgyegészség Programmal és év végi akciónk keretében megajándékozunk Önt egy komplett AHV Méhegészség Programmal!

Az akció időtartama: 2022.12.01.–2023.01.31.

A Tőgyegészség program tartalma: Quick bólusz, Extra bólusz, Aspi folyadék vagy bólusz, Booster termékcsalád valamely tagja

A Méhegészség program tartalma: Milk Start paszta, Metri Cow bólusz (10 db-os)

AKCIÓ

EUROTIER – 100% AGRÁRSZAKMA

Wellesz Tibor

Több mint 1800 kiállító 57 országból és 106.000 látogató 141 országból vett részt a vásáron négy napon keresztül. Több mint 400 kereskedelmi eseménnyel és konferenciával a vásárváros megerősítette vezető pozícióját.

Az EuroTier a világ vezető állattenyésztési kiállítása és vására. A globális állattenyésztési iparág innovációs platformja teljes áttekintést nyújt a legújabb fejlesztésekről, az érdekes megoldásokról és a kialakult szabványokról. Ebben az évben is megoldásokat és innovációkat mutatott be a szarvasmarha-, sertés- és baromfi-tenyésztés iparágakban. 2022. novemberében a juh és kecskeágazat, a lótenyésztés, az akvakultúra, az alternatív fehérjék és a direkt marketing témakörök tették teljessé a kiállítást és a szakmai programot.

Négy év után a világ vezető állattenyésztési szakkiállítása, valamint a decentralizált energiaellátás vezető kiállítása lenyűgözően mutatta be mindkét ágazat innovációs erejét.

Hazánkat hat cég képviselte, köztük Magyarország piacvezető premix gyártója, az Agrofeed Kft. A takarmánygyártó cég standján a négy nap alatt közel ezer partner, érdeklődő állattartó gazda fordult meg. A külföldi kiállításokon általában már nem látják vendégül a látogatókat. Az Agrofeed viszont magyaros vendéglátással várta a partnereit, így minden nap este 7 óráig tele volt a standjuk.

A következő EuroTier 2024-ben november 12-15. között várja az agrárágazat képviselőit.

B.I.O.Tox[®] Activ8

Ideje detoxikálni!

Új

A B.I.O.Tox[®] toxinkötő termékeinkkel megvédheti állatait minden mikotoxin által okozott szubklinikai és klinikai mérgezésről, valamint a termelés csökkenésétől.

A **B.I.O.Tox[®] Activ8** speciális, aktivált összetevőket és **természetes méregtelenítőket** tartalmaz annak érdekében, hogy támogassa az állatok egészségét, teljesítményét, valamint a máj működését. Tudományosan bizonyított, hogy **kiemelkedő kötőképességgel bír** a fuzárium toxinokkal – **kiváltképpen a deoxinivalenollal** – szemben.

Lépjen velünk kapcsolatba: Biochem Hungaria Animal Health and Nutrition Kft.
email: rendeles@biochem.net

A FEJŐROBOT WELLNESS A TEHENEKNEK

Faludi Gergely

Solution manager, DeLaval Kft.

A mezőgazdasági munkaerőhiánynak is köszönhetően a tejtermelő gazdaságok automatizálása napjainkban a versenyképesség megőrzésének egyik előfeltételévé vált, legyen szó akár nagyüzemekről, akár családi gazdaságokról.

A DeLaval VMS™ fejőrobot széria olyan innovatív technológia, amely telepmérettől függetlenül hatékony megoldást jelent a mindennapok kihívásaira, hiszen a gazdaságos működés, az alacsony munkaerőigény, valamint a megbízhatóság olyan elvárások, amelyek minden beruházásnál felmerülnek.

A Vas megyei Kövesdi Farm tehenészetében a kis méret a szakma és a szarvasmarhatartás iránti nagy odaadással párosul. Kövesdi Máté és családja jelenleg 140 magyartarka szarvasmarhát tart, melyből 55-65 állatot fejnek.

A gazdaság méreteit kihasználva a tehének maximális kényelmének biztosítása mellett a lehető leggazdaságosabb működésre törekszenek. A magyartarka fajtát az alkalmazkodóképessége miatt tudatosan választották, bízva abban, hogy a helyi adottságokat és a telep fejlesztésével járó változásokat az állatok kezelni tudják majd. Jól megfontolt és szakmailag is átgondolt gazdasági döntéseiknek hála stabil és jól jövedelmező gazdaságot építettek ki. A fejlesztések során céljuk sosem a költségcsökkentés, hanem a költségek optimalizálása volt. A család számára kiemelten fontos a természetközelség és az állatjólét. Olyan tehenészetet igyekeztek megvalósítani, ahol jó tehénnek lenni, és ez kétségtelenül sikerült is nekik. Az Őrségi Nemzeti Park közvetlen közelsége miatt a szárazonálló tehének számára a legelés is biztosított. A fenntartható gazdálkodás szemlélete nemcsak az állattartásban, hanem a növénytermesztésben is megmutatkozik: a közel 150 hektárnyi területen saját takarmányukat termelik. Elsősorban szenázsokra alapozott takarmányozást folytatnak, de az abraktakarmány egy részét is maguk termelik meg. A robot által biztosított egyedi takarmányozás lehetőségét kihasználva a fejte állatok csak a robotban kapnak abraktakarmányt – tehenenként napi 6-8 kilogrammot –, mely részben a vásárolt pelletált, részben pedig a saját maguk által termelt dercés abraktakarmányból áll.

A Kövesdi család 2008-ban kezdett szarvasmarhatartással foglalkozni. Eleinte egy 2x3 férőhelyes autotandem fejőházban fejtek, melynek működtetése a munkaerőproblémák miatt egyre nagyobb kihívást jelentett. 2019-ben döntöttek a telep robotizálásáról. Saját igényeik alapján gondosan összehasonlították a különböző automatikus fejési

rendszereket. A DeLaval technológiájából leginkább az InSight 3D kamerarendszerrel felszerelt robotkar és a PureFlow komplett tőgyelőkészítés győzte meg a családot. Így 2020-ban egy DeLaval VMS™ V310 fejőrobottal bővült a gazdaság. Az októberi indulás zökkenőmentesen zajlott le, az állatok rendkívül gyorsan hozzászoktak az új fejéstechnológiához.

Kis létszámú csoportról lévén szó, a szabadforgalom ideális megoldás volt a telep számára. A fejési átlag hosszú távú viszonylatban 22-23 kg/tehén/nap körül alakul. A csoport adatait részleteiben is megvizsgálva több olyan állatot is találunk, mely a laktáció első harmadában 40 kg felett teljesít és megállapíthatjuk, hogy a legtöbb állat átlagosan 6000-7000 kilogrammos laktációt zár, de akadnak olyanok is, melyek 10.000 kilogramm feletti laktációs termeléssel rendelkeznek. Az állatjólét színvonalát mutatja, hogy az átlagos laktációk száma meghaladja a hármat. A hosszú távú cél az átlagosan 7000-8000 kilogrammos laktáció elérése.

A fejőrobot kiválasztásakor fontos szempont volt az állatjólét, maga a technológia, a szervizelési háttér és természetesen a technológia megtérülése. Hosszas és alapos mérlegelés után ezért a VMS V310 mellett döntöttek. Kövesdi Máté a megtérüléssel kapcsolatban a következőket mondta: „Esetünkben a robot által megtermelt plusz haszon fedezi a lízing díjat és 6 év alatt behozza azt. A robot persze ennél hosszabb ideig fog minket kiszolgálni”. A VMS V310 robot szervizháttérre és az InService szervizszerződés biztosítja a folyamatos

működést és kiszámíthatóvá teszi a működtetési költségeket. A telep igényeire szabott InService megállapodás magában foglalja a rendszeres karbantartást, és garantált engedményt biztosít az alkatrészek és a higiéniai termékek árából.

A telep robotizálására azért is kerülhetett sor, mert Kövesdi Máté és családja nyitottak az új megoldásokra és ötletekre. Folyamatosan keresik az előrelépési, fejlesztési lehetőségeket. Ezért is döntöttek úgy, hogy a fejőrobotot egy Herd Navigator 100 automata tejproceszteron mérővel bővítik. A HN100 és a DelPro Farm

Manager program RePro biomodellje megbízható szaporodásbiológiai adatokat biztosít. A vemhességvizsgálat mellett az olyan szaporodásbiológiai rendelle-

nességeket is képes kimutatni, mint például az elhúzódozó sárgatest, a tüszőciszta, a vetélés vagy az anösztrusz. A DelPro Repro használatával a farmon sokkal nagyobb biztonsággal és pontossággal képesek termékenyíteni, és jelentősen csökkent a felhasznált gyógyszer mennyiség.

Kövesdi Máté minden napját úgy kezdi, hogy átnézi az

adatokat a DelPro programban és megtervezi a napi feladatokat. A MyFarm applikáción keresztül vagy a DelPro távoli eléréssel azonnali információt kaphat az állományról és a fejések státuszáról és bármikor be tud avatkozni a fejőrobot működésébe. A DelPro telepírányítási program, összetettségének és biomodelljeinek köszönhetően, jelentősen több, a telepvezetés számára fontos információt szolgáltat, mint a korábbi telepírányítási programok.

A Kövesdi Farm kitűnő példája annak, hogy családi gazdálkodóként is érdemes új, innovatív technológiára váltani és azt sikeresen és gazdaságosan működtetni. A modern, nyitott szemléletmód, valamint a technológia professzionális alkalmazása mintául szolgálhat a hasonló gazdaságok számára is.

Videóinterjú Kövesdi Mátéval a fejőrobottal kapcsolatos tapasztalatairól:

<https://www.delaval.com/hu/learn/delaval-hirek/fejorobot-a-csorotneki-csaladi-gazdasagban/>

A KOLOSZTRUM HATÁSA AZ ÚJSZÜLÖTT BORJAK FEJLŐDÉSÉRE

M.E. Van Amburgh and D. J. Lopez

Department of Animal Science Cornell University, Ithaca, NY

TrouwNutrition*részlet

Fordította: Katonáné Stiller Krisztina

Számos tanulmány született már a kolosztrum szerepéről az újszülött borjak immunglobulinnal történő ellátásában és azt is leírták, hogy a tejelő tehenészetekben a technológia alapvető részét képezi a kolosztrum megfelelő időben és mennyiségben való itatása (Godden, 2008).

Az újszülött borjak esetében elsődleges fontosságú a kolosztrum, hiszen a borjak születéskor nem rendelkeznek immunglobulinokkal és immunrendszerük sincs kifejlődve (Weaver et al., 2000). Amennyiben a borjú nincs megfelelően ellátva immunglobulinokkal, akkor magasabb a megbetegedések és elhullások kockázata. A kolosztrumban lévő egyéb faktorok szerepéről és a borjú fejlődésére gyakorolt hatásokról is tekintélyes szakirodalmat találunk. A borjak növekedésük során találkoznak baktériumokkal és vírusokkal, ezért bizonyos idő elteltével saját immunglobulinokat termelnek. A kolosztrumban lévő egyéb összetevők, mint inzulin, IGF-I, relaxin és egyéb növekedési faktorok, hormonok nagyon fontosak a borjú fejlődésének folyamatában. Az élet korai szakaszában ezek hiánya vagy alacsony szintje megváltoztatja a borjú fejlődésének menetét, a későbbiekben a takarmány felhasználását és értékesítését.

A laktokrin hipotézis

A „laktokrin hipotézis” fogalmát az utóbbi időkben vették be, a definíció a tejben, illetve kolosztrumban lévő összetevők specifikus szövetek vagy élettani funkciók epigenetikai fejlődésére gyakorolt hatását írja le (Bartol et al., 2008). Konceptió szempontjából nem új a téma, viszont az elnevezés segít abban, hogy jobban elkülönítsük a tej összetevőinek közvetlen és jelentős befolyását a fejlődésre akár szöveti, akár későbbi viselkedési típus szintjén (Nusser és Frawley, 1997; Hinde és Capitanio, 2010). A laktokrin hipotézissel kapcsolatos eredményeket vizsgálták újszülött malacok (Donovan and Odle, 1994; Burrin et al., 1997) és borjak (Baumrucker and Blum, 1993; Blum and Hammon, 2000; Rauprich et al. 2000) esetében is. Az erre irányuló kísérletek igazolták, hogy az újszülött emlősök későbbi egyes fejlődési folyamatai az anyaméhen belül és születésük után is programozhatók. Ami kevésbé volt ismert, hogy a tejelválasztás az utód táplálóanyaggal való ellátása érdekében történik, vagy a tejben vannak-e a fejlődés folyamatáért felelős alkotók is. Elsőként Hinde és Capitanio (2010) igazolták, hogy az anyatej összetétele és mennyisége befolyásolta az utód viselkedését, ezzel komoly hatást gyakorolva a tejipari ágazatra és az emberek egészségével, illetve csecsemőkori fejlődésével kapcsolatos kutatásokra.

Borjak esetében több kísérlet is vizsgálta a szoptatásos nevelés, visszafogott és ad libitum tejítatás hatását születéstől 56 napos korig. A kísérletek eredménye az volt, hogy az első 56 napban az emelt szintű táplálás a később-

biekben 450-1300 kg-mal magasabb tejhozamot eredményezett az első laktáció során a visszafogott takarmányozással itatott borjak termeléséhez képest (Foldager and Krohn, 1994; Bar-Peled et al, 1997; Shamay et al., 2005; Terré et al., 2009; Moallem et al. 2010; Soberon et al., 2012). Moallem és munkatársai (2010) arra keresték a választ, hogy a választás előtt felvett táplálék típusa és minősége hogyan befolyásolta a hosszútávú teljesítményt. Moallem és munkatársai (2010) vizsgálata szerint a teljes tejjel ad libitum itatott borjaknál jelentősen (10.3%) magasabb volt a tejhozam az ad libitum tejpótló tápszerrel itatott borjakhoz képest, ami azt sugallja, hogy a tejpótló tápszerben nincsenek meg ugyanazok a biológiaiaktív hatóanyagok, mint a tejben, így elmarad a laktokrin hatás is.

Ugyanakkor a Soberon és munkatársai (2012), és mások által végzett kísérletek eredményei szerint a hosszútávú hatás nem a tejben lévő faktoroknak, hanem a választás előtti táplálékfelvétel mennyiségének és növekedési ütemnek tulajdonítható. A mai napig elérhető kutatási eredményeket áttekintve arra lehet következtetni, hogy a tej felvételének a későbbi teljesítményre gyakorolt hatása a fehérjeszintézishez köthető, vagyis a hosszútávú teljesítmény befolyásolásáért felelős jelátadó mechanizmus beindításában meghatározó szerepet játszik a létfenntartó szükségleten felül bevitt energia és megfelelő fehérje-, illetve aminosav-ellátás együttes megléte. A kolosztrumból származó bármely biológiai jelzés erősíti ezt a hatást.

A kolosztrum szerepe

A kolosztrum magasabb szinten tartalmazza az egyes összetevőket a tejhez képest: relaxin (>19:1 sertés), prolaktin (18:1 szarvasmarha), inzulin (65:1 szarvasmarha), IGF-1 (155:1 szarvasmarha), IGF-2 (7:1 szarvasmarha), leptin (90:1 humán) (Odle et al., 1996; Blum and Hammon, 2000; Wolinski et al., 2005; Bartol et al., 2008). Régóta tudjuk, hogy a kolosztrum kedvező hatással van a gyomor-bél rendszer fejlődésére, de a pontos mechanizmust a mai napig nem ismerjük. Újszülött malacokkal végeztek kísérletet, az első napokban kolosztrummal vagy tejjel itatott csoportban jelentős mértékben megnőtt a vékonybél hossza, tömege, DNS-tartalma és magasabb volt egyes enzimek (laktáz) aktivitása is, mint a vízzel itatott kontroll csoport esetében (Widdowson et al. 1976, Burrin et al., 1994). Ezt a különbséget kezdetben a víz és tej/kolosztrum közötti táplálóanyag tartalom különbségnek tulajdonították (Burrin et al. 1992), későbbi kísérletek azonban arra irányultak, hogy megmutassák a különbséget a növekedési faktorokban gazdag kolosztrummal vagy ugyanolyan energiatartalommal rendelkező tejjel itatott állatok között (Burrin et al., 1995a).

Más tanulmányok nem értenek egyet azzal, hogy a táplálóanyagokon kívül egyéb tényezők jelentős szerepet

KELLEMES KARÁCSONYI ÜNNEPEKET ÉS BOLDOG ÚJ ÉVET KÍVÁNUNK!

Borjú tejpótló tápszer

a Nutreco company

Takarmány-kiegészítők

ÚJ: Toxinkötők

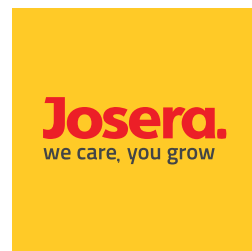

GIANT
BY TOBRACO

Rakodógépek

ÚJ: Lengő szarvasmarha kefe

Takarmány-kiegészítők,
silótartósítók

Mobil tejkiosztó kocsik,
itató automaták, borjúketrecek

Kolosztrumkezelő rendszerek

Csúcsgenetika

Takarmány keverő-kiosztó
kocsik

INTER-MIX KFT

1172 Budapest, Rétifarkas u. 6. • Tel.: +36 1 402 1010

• HASZONÁLLAT-TAKARMÁNYOZÁS
• SZARVASMARHA SZAPORÍTÓANYAG
KERESKEDELEM ÉS TENYÉSZTÉSI TANÁCSADÁS

• HOBBIÁLLAT-TAKARMÁNYOZÁS
• ÁLLATELEDEL KERESKEDELEM ÉS TANÁCSADÁS

• GÉP- ÉS ALKATRÉSZ-ÉRTÉKESÍTÉS
• SZERVIZ

játszanának a gasztrointesztinális rendszer fejlődésében és tovább kutatják a bevitt táplálóanyag mennyiségének a hatását.

Faber és munkatársai (2005) bebizonyították, hogy a borjakkal a születést követően itatott kolosztrum mennyisége jelentősen befolyásolta a testtömeg-gyarapodást az ivarérettség előtt és a tejhozambeli különbséget is figyelemmel kísérték a 2. laktációig. Jones és munkatársai (2004) az anyai kolosztrum és a szérum-eredetű kolosztrum-pótló közötti különbséget vizsgálták. A kísérletben két csoportra osztották a borjakat, az egyik csoport anyai kolosztrumot kapott, a másik csoport szérum-eredetű kolosztrum-pótlót kapott, a kolosztrummal megegyező táplálóanyag-tartalommal kiegészítve. A kolosztrum-pótló az újszülött borjak számára kifejlesztett immunoglobulin-tartalmú készítmény volt, amely nem tartalmazta az anyai kolosztrumban lévő aktív biológiai anyagokat. A csoportokat ezután tovább osztották 2-2 csoportra, ahol tejpótló tápszert kaptak állati plazmával kiegészítve vagy anélkül. A kísérlet eredménye az volt, hogy az anyai kolosztrummal itatott borjak takarmányértékesítése jelentős mértékben jobb volt a másik kiindulócsoporthoz képest. A borjak IgG státuszában nem volt jelentős eltérés, így valószínűsíthető, hogy az immunoglobulinoktól eltérő anyagoknak köszönhető a különbség. Soberon (2011) továbbítva kolosztrum-ellátottság választás előtti testtömeg-gyarapodásra való hatását vizsgáló kísérleteket, az azt követő tejpótló tápszer-felvétellel variálva. A borjak itt is két csoportba kerültek magas (4 liter) vagy alacsony (2 liter) mennyiségű kolosztrummal ellátva, majd 2-2 csoportra lettek tovább osztva, visszafogott vagy ad libitum tejpótló tápszer itatással. Az ad libitum tejpótlóval itatott borjú csoportok közül a 4 liter kolosztrummal ellátott borjak testtömeg-gyarapodás választás előtt és után is jóval magasabb volt. Amennyiben a kolosztrum befolyásolja a takarmányértékesítést, akkor logikus következtetés, hogy az első itatás valószínűleg kihat a későbbi tejtermelésre is.

Végül, de nem utolsósorban említjük Steinhoff-Wagner és munkatársai (2010) kísérletét, amelyben a kolosztrum hatását vizsgálták borjak glükóz-szabályozási képességére, mind az exogén felszívódás, mind pedig az endogén termelés szempontjából. A vizsgálat során igazolták, hogy a kolosztrummal itatott borjak esetében jelentősen magasabb volt a plazma glükóz szint, mint a kontroll csoport (kolosztrum helyett tejpótlót kaptak) esetében, ugyanakkor a glükoneogenezis tekintetében nem tapasztaltak eltérést. Ez azt jelenti, hogy a kolosztrummal itatott borjak esetében nagyobb mennyiségű glükóz szívódott fel a véráramba, mint a másik csoportnál. Ezt az itatás utáni magasabb glükóz- és inzulinszinttel, egyben magasabb máj-glikogén szinttel is alátámasztották, amely azt jelzi, hogy a kolosztrum itatása pozitív hatással volt a glükóz és galaktóz felszívódására is.

Összefoglalás

A kolosztrumban lévő összetevők az anyai szervezet által küldött üzeneteket hordozzák az újszülött számára, amelyek által az étvágy mellett javul a takarmányértékesítés és táplálék-hasznosulás. A korábbi tanulmányok az immunoglobulin-felszívódásra összpontosultak és ennek tulajdonították az egyéb pozitív hatásokat. Mára több tanulmány is elérhető azzal kapcsolatban, hogy a kolosztrum egyéb összetevőinek köszönhető a hosszútávú termelés és takarmányértékesítés a tejelő teheneknél.

Az Inter-Mix Kft. teljes körű megoldás csomaggal áll partnereinek rendelkezésére a borjúnevelés terén. Nem csak kiemelkedő minőségű tejpótló tápszerekkel, hanem a legújabb generációs tejtaxival, borjú itató automatával, higiénikus kolosztrum kezelő rendszerrel, borjúházakkal, ketrecekkel, stb. is ellátjuk a tejelő telepeket. Emellett forgalmazunk szarvasmarha takarmányokat és kiegészítőket, toxinkötőket is. Az általunk forgalmazott gépekhez, berendezésekhez teljes körű szervizhálózatot és alkatrész-ellátottságot biztosítunk.

Kellemes Karácsonyi Ünnepeket és Boldog Új Évet Kívánunk! Szeretettel várjuk az AgroMash Expo Kiállításon (2023. január 25-28. Budapest)

A ColoQuick rendszer és a Sprayfo borjú tejpótló tápszerek hivatalos magyarországi forgalmazója:

1172 Budapest, Rétifarkas u. 6. Tel.: +36-1-402-10-10,
Fax: +36-1-402-10-11, e-mail: intermix@intermix.hu, www.intermix.hu

LIFESTART
SETS LIFE PERFORMANCE

További információ: www.lifestartscience.com

Információ: www.intermix.hu Borjúnevelés menü Sprayfo

Csúcsminőségű szarvasmarha szaporítóanyag

**Vontatható takarmány keverő-kiosztó kocsik,
trágyaszórók**

**Vegyiáruk - rézsulfát, szódabikarbóna, formalin, hypo,
mésztej, takarmánymész, stb.**

**Állattartáshoz kapcsolódó eszközök - villanypásztorok,
kesztyűk, csizmák, higiéniai és takarító eszközök,
szarvtalanítás eszközei, állatjelölés, stb.**

**Kellemes Karácsonyi Ünnepeket
és Boldog Új Évet Kívánunk!**

Masterrind Magyarország Kft.

**Tel.: +36 30 921 6022, + 36 30 400 9856
+ 36 30 114 5296**

**www.masterrind.hu
masterrind@masterrind.hu**

**SZARVASMARHA-TENYÉSZTÉS
MESTERFOKON**

BEMUTATJUK:

Sexcel

Sexed Genetics

Gyorsítsa meg a genetikai előrehaladást!™

Ez az, amire várt...

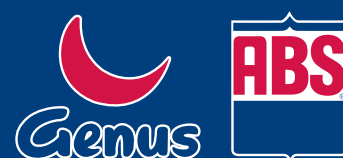
- Áttörés a spermaszexálás technológiájában
- Megnövelt relatív vemhesülési ráta*
- Listavezető bikáink szexált szaporítóanyaga is elérhető

21. századi technológia alkalmazásával hozták létre az iparág legelismertebb szakértői a Sexcel™ szexálási eljárást, hogy ezáltal több, nagy genetikai értékű vehem legyen az Ön állományában.

Tel.: +36 79 564 094

www.abshungary.hu

*Az ABS Real World Data® adatai alapján

Drewitt és Goulbourne Kft.

Istállók csúszásmentesítése betonmarással

100%-os elégedettséggel

Már több mint 250 000 m² felmárt terület!

Előzze meg a szétcsúszásokat!

Rövid határidőre vállaljuk

Állattartó telepek beton padozatának csúszásmentesítését.

Megtérülése:

Egyetlen kieső állat értéke magasabb lehet, mint a betonmarás költsége.

Termékeink:

Arnold Gábor

Mobil: +36-30-55-78-824

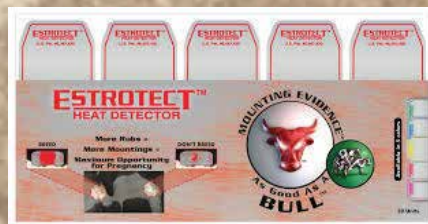
gabor1002@gmail.com

Kelet-

és Észak-Magyarország

Szlovákia és Szerbia Területi

képviselő

Szabó Lajos

Mobil: +36-70-37-56-662

E-mail: lalesz32@gmail.com

Nyugat- és Dél-Magyarország

Románia és Szerbia

Területi képviselő

Dr. Dizseri András

Mobil: +36-30-93-95-051

Tel/fax: +36-25-461-052

E-mail: dizseri@freemail.hu

Ivarzásmegfigyelő Matrica

Borjú Mentő

Többféle Itatószelep

Bendőpumpa (Drencs)

Infúzió

Borjúítatók drenccsel

Spermamelegítők

Szarvtalanító pisztoly

Tőgyápoló krém

www.Drewitt.hu

AGROFEED

Tudás, ami táplál

MILKY STAR

Tejpótló tápszer

Milky Star Silver

a legjobb megoldás a borjak számára.

A jobb emészthetőség érdekében
nem tartalmaz szóját!

A Milky Star

tejpótló borjútápszer család
a legújabb kutatási eredmények
figyelembevételével kifejlesztett savópor
alapú borjútápszer, mely kiválóan oldódik
és a borjak számára csak jól emészthető
komponensekből épül fel.

További információkért keresse
szaktanácsadó kollégáinkat:

Nyugat-Magyarország

Trombitás Martin / 30/820-9384

martin.trombitas@agrofeed.hu

Komlósi Gergely / 30/219-8448

gergely.komlosi@agrofeed.hu

Darvas Attila / 30/533-6717

attila.darvas@agrofeed.hu

Kelet-Magyarország

Kósa Levente / 30/364-1931

levente.kosa@agrofeed.hu

Mucsi József / 30/151-8752

jozsef.mucsi@agrofeed.hu

Tatár József / 30/641-8135

jozsef.tatar@agrofeed.hu

Hadházy Péter / 30/925-9279

peter.hadhazy@agrofeed.hu

Soós Olivér / 30/109-6847

oliver.soos@agrofeed.hu

Dr. Papp Péter / 30/219-5173

kérődző-egészségügyi szakállatorvos

peter.papp@agrofeed.hu

www.agrofeed.hu

Központi telefonszám: 96/550-620